

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ΄

Συνδρομή ἔτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἔτησια. — Γραφεῖον ἀριθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

25 Μαΐου 1886

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

(Νυκτιστόρημα Ἰουλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

ΙΑ΄.

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ τῆς «Βέγας...»

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1878 ὁ Ἔρικ εἰσηλθὼν εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος καὶ ὑπέστη τὰς πρώτας ἐναυσίους ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἐξετάσεις. Τότε πάντες οἱ ἐν Σουηδίᾳ ὡς καὶ οἱ καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἐπιστήμονες τὴν προσοχὴν εἶχον ἐστραμμένην εἰς τὴν μεγάλην ἀρκτικήν ἀποστολὴν τοῦ θαλασσοπόρου Νόρδενσκιολδ, ὅστις ἀφ' οὗ παρεσκευάσθη θεόντως διὰ πολλῶν πλοίων εἰς τὰς πολικὰς χώρας, ἀφ' οὗ ἐμελέτησε κατὰ βάθος τὸ πρόβλημα, ἐπεχειρεῖ ἅπαξ ἔτι τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ βορειοανατολικοῦ πόρου ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Ἑλληνικόν, ἣν ματαίως εἶχον ἀποπειραθῆ ἀπὸ τριῶν αἰῶνων, πάντα τὰ ναυτικὰ ἔθνη.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἀποστολῆς ταύτης εἶχε χαραχθῆ ὁ Σουηθὸς θαλασσοπόρος ἐν σοφῷ ὑπομνήματι, ἐν ᾧ ἐξετίθη τοὺς λόγους δι' οὓς ἐθεώρει διαβατὸν ἐν θέρει τὸν βορειοανατολικὸν πόρον καὶ τὰ μέσα δι' ὧν ἠλπίζε νὰ πραγματοποιῆ τὸν γεωγραφικὸν τοῦτον πόρον· διὰ τῆς ἐλευθεριότητος δὲ δύο Σκανδιναυῶν ἐφοπλιστῶν καὶ τῆς ἀρωγῆς τῆς κυβερνήσεως ἠδυνήθη νὰ ὀργανώσῃ τὴν ἀποστολὴν ὡς οἷόν τε ἐντελέστατα.

Τὴν 21 Ἰουλίου τοῦ 1878 ὁ Νόρδενσκιολδ εἶχεν ἀποπλεύσῃ ἐκ Τρομσός, ἐπὶ τῆς Βέγας ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν διάβασιν τοῦ Βερίγγειου πορθμοῦ παραπλέον τὰς βορείας ἀκτὰς τῆς Ῥωσίας καὶ τῆς Σιβηρίας. Κυβερνήτης τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ εἰσηγητοῦ τῆς ἀποστολῆς συνεπέβαιναν ἐπιτελεῖον ὅλον βοτανικῶν, γεωλόγων, ἰατρῶν καὶ ἀστρονόμων, ἦτο ὁ ὑπάρχων Παλάνδρος, ἀξιωματικὸς τοῦ σουηδικοῦ ναυτικοῦ. Ἡ Βέγα εἰδικῶς ἐν Βρέμῃ ναυπηγηθεῖσα, κατὰ σχέδιον αὐτοῦ τοῦ Νόρδενσκιολδ, ἦτο ἐλικοφόρον ἀτμόπλοιον πεντακοσίων τόννων, οὗ ἡ μηχανὴ εἶχε δύναμιν ἐξήκοντα ἵππων. Τρία ἀνθρακοφόρα ἀτμόπλοια ἐμελλον ν' ἀκολουθήσωσιν αὐτῇ μέχρις ὀρισμένων καὶ διαδοχικῶν σημείων τῶν σι-

θηρικῶν ἀκτῶν. Περὶ πάντων εἶχε ληφθῆ πρόνοια διὰ διαιτῆ πλοῦν, ἂν ἐξηναγκάζοντο νὰ διαχειμάσωσι καθ' ὁδόν. Ἄλλ' ὁ Νόρδενσκιολδ δὲν ἀπέκρυπτε τὴν ἐλπίδα ἣν εἶχεν ὅτι θ' ἀφικνεῖτο πρὸ τοῦ φθινοπώρου εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν, τὴν ἐλπίδα δὲ ταύτην συνεμερίζετο καὶ ἅπασα ἡ Σουηδία.

Ἡ Βέγα ἀποπλεύσασα τοῦ βορειοτέρου λιμένος τῆς Νορβηγίας ἀφίκετο τῇ 29 Ἰουλίου εἰς Νέαν Ζέμβλην, τὴν 1 Αὐγούστου εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Καρᾶ, τὴν 6 Αὐγούστου εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Γενιζεῖ. Τὴν 9 Αὐγούστου παρέκαμψε τὸ ἀκρωτήριον Τσελύνσκιν ἢ Βορειοανατολικόν, ἔσχοντον ἄκρον τῆς παλαιᾶς ἡπείρου, ὅπερ οὐδὲν πλοῖον εἶχε μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης διαβῆ. Τὴν ἐβδόμην Σεπτεμβρίου ἠγκυροβόλησεν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Λένας καὶ ἀπεχωρίσθη τοῦ τρίτου ἀνθρακοφόρου πλοίου. Ἀπὸ τῆς δεκάτης ἕκτης Ὀκτωβρίου τηλεγράφημα παραδοθὲν εἰς Ἰρκούτσκη ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀτμοπλοίου ἀνήγγειλεν ἀνὰ τὸν κόσμον τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἀποστολῆς.

Εὐνόητος εἶνε ἡ ἀνυπομονησία μεθ' ἧς οἱ πολυάριθμοι φίλοι τοῦ Σουηδοῦ θαλασσοπόρου ἀνεμνον λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ πλοῦ ἐκείνου. Αἱ πληροφορίαι αὗται μόνον περὶ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου ἀφίκοντο, διότι ἂν ὁ ἠλεκτρικὸς διανῆ τὰ διαστήματα μεθ' οἷας καὶ ἡ σκέψις ταχύτητος, τὰ ταχυδρομεῖα τῆς Σιβηρίας δὲν ἀμιλλῶνται πρὸς τὸν τηλεγράφων. Αἱ ἐκ τῆς Βέγας ἐπιστολαὶ παραδοθεῖσαι εἰς Ἰρκούτσκη καθ' ὃν χρόνον καὶ τὸ τηλεγράφημα ἔφθασαν εἰς Στοκόλμην μετὰ ἕξ καὶ πλέον ἐβδομάδας. Ἄλλὰ τέλος ἔφθασαν, καὶ τὴν 5 Δεκεμβρίου μία τῶν μεγάλων σουηδικῶν ἐφημερίδων ἐδημοσίευσεν περὶ τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἀποστολῆς ἀνταπόκρισιν γραφεῖσαν ὑπὸ νεαροῦ ἰατροῦ ἀκολούθου τῆς ἀποστολῆς.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ δικηγόρος Βρέδεζορδ γευματίζων ἀνεγίνωσκε μετ' ἄκρου ἐνδιαφέροντος τὰς ἐν τέσσαραις στήλαις τῆς ἐφημερίδος λεπτομερεῖς πληροφορίας, ὅτε βίβας τὸ βλέμμα ἐπὶ παραγράφου τινὸς ἀνεσκήρτησεν. Ἀνέγνω αὐτὴν μετὰ προσοχῆς, ἀνέγνω αὐτὴν καὶ αὖθις· εἶτα δὲ βιατικῶς ἐγερθεὶς ἐδράξατο τῆς σισύρας αὐτοῦ καὶ τοῦ

πίλου και ἐν σπουδῇ ἔδραμε πρὸς τὸν ἰατρὸν Σβαρευγκρόναν.

— Ἀνεγκώσατε τὴν ἀνταπόκρισιν τῆς Βέγας; ἀνέκραξεν εἰσορμησας ὡς θύελλα εἰς τὸ ἐστιατόριον ἐν ᾧ ὁ φίλος του ἐγευματίζε μετὰ τῆς Κάζας.

— Τὴν ἤρχισα, ἀπήντησεν ὁ ἰατρός, ἀλλὰ σκοπεύω νὰ τὴν τελειώσω μετ' ὀλίγον καπνίζων τὴν πίπαν μου.

— Τότε λοιπὸν δὲν εἶδατε ἀκόμη, ἐξηκολούθησεν ὁ Βρέδεζορδ ἀσθμαίνων, δὲν εἶδατε τί περιέχει αὐτὴ ἡ ἀνταπόκρισις;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Σβαρευγκρόνα ἀπαθέστατα.

— Λοιπὸν ἀκούσατε, ἀνέκραξεν ὁ Βρέδεζορδ πλησιάσας εἰς τὸ παράθυρον... Εἶνε τὸ ἡμερολόγιον ἐνὸς συναδέλφου σας... Ἀκούσατε.

«30 καὶ 31 Ἰουλίου. Εἰσερχόμεθα εἰς τὸν Ζουγόριον πορθμὸν καὶ ἀγκυροβολοῦμεν πρὸ σαμογετικῆς χωρίου καλουμένου Σαμπαρόβα. Ἀποβιβαζόμεθα εἰς τὴν ξηρὰν. Ἐξετάζομεν ἰθαγενεῖς πινὰς ὅπως ἐξακριβώσωμεν διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Χόλμρεγκ τὸν βαθμὸν τῆς αἰσθητικῆς τῶν χρωμάτων παρ' αὐτοῖς, εὐρίσκομεν δὲ τὴν αἴσθησιν ταύτην κανονικῶς ἀνεπτυγμένην... Ἦγοράσαμεν παρ' ἐνὸς Σαμογέτου ἀλιέως δύο ἐξαιρέτους ἀττακεῖς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ὑπέλαβε γελῶν ὁ ἰατρός, ἀλλὰ μήπως ἀστειεύεσθε; Ὁμολογῶ ὅτι δὲν βλέπω κανὲν ἐνδιαφέρον εἰς τὰς πληροφορίες ταύτας.

— Ἄ! δὲν βλέπετε κανὲν ἐνδιαφέρον εἰς τὰς πληροφορίες ταύτας; ἀνέκραξεν ὁ Βρέδεζορδ θριαμβικῶς. Καλὰ λοιπὸν, περιμένατε; θὰ ἰδῆτε.

«Ἦγορασα παρ' ἐνὸς Σαμογέτου δύο ἐξαιρέτους ἀττακεῖς ἀγνώστου τέως εἶδους, οὓς ἐφύλαξα ὅπως ρίψω εἰς τὸν κάδον τοῦ οἴνοπνεύματος, μεθ' ὅλας τὰς διαμαρτυρήσεις τοῦ μαγείρου τοῦ πληρώματος. Ἐπεισόδιον ὁ ἀλιεὺς οὗτος ἀπερχόμενος τοῦ πλοίου πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν καθ' ἣν στιγμὴν ἡμεθα ἔτοιμοι ν' ἀπαρῶμεν. Ἐξέλομεν αὐτὸν τοῦ ὕδατος λιπόθυμον, ἀποσκληρυνθέντα ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ πρὸς ἐπιμετρον τετραυματισμένον ἐπὶ κεφαλῆς. Μετακομίζομεν αὐτὸν ἀναίσθητον εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἐκδύομεν καὶ κατακλίνομεν, ἀλλ' ἐνοοῦμεν ἐν τέλει ὅτι ὁ Σαμογέτης οὗτος ἀλιεὺς εἶνε Εὐρωπαϊός. Ἐχει πυρρὰν τὴν κόμην, καὶ ἡ ρίς αὐτοῦ συνετρίβη ὑπὸ δυστυχίματος, ἐπὶ τοῦ στήθους δὲ κατὰ τὴν καρδιακὴν χώραν, φέρει ἐστιγμέναν ἐντὸς θυρεοῦ τὰς λέξεις ταύτας: Πατρίκιος Ὀδόρογαν. Κυρθία...»

Ὁ Σβαρευγκρόνα ἐξέβαλε κραυγὴν ἐκπλήξεως.

— Περιμένατε τὴν συνέχειαν, εἶπεν ὁ Βρέδεζορδ.

Καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ.

«Διὰ συντόνου προστριβῆς ἀναλαμβάνει τὰς

αἰσθήσεις του. Ἄλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸν ἀποβιβάσωμεν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἰς τὴν ξηρὰν, δι' ὃ κρατοῦμεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Πυρέσσει καὶ παραληρεῖ. Ὅλα τὰ πειράματά μας περὶ τῆς αἰσθητικῆς τῶν χρωμάτων παρὰ τοῖς Σαμογέταις ἀπέληξαν οὕτω εἰς μηδέν.

«3 Αὐγούστου. Ὁ ἀλιεὺς τῆς Σαμπαρόβας συνῆλθεν ἐντελῶς. Ἐξεπλάγη εὐρεθεὶς ἐπὶ τῆς Βέγας καὶ πλέων πρὸς τὸ ἀκρωτήριον Τσελύνσκιν. Ἐπειδὴ δύναται νὰ μᾶς φανῆ χρήσιμος ὡς ὁμιλῶν τὴν σαμογετικὴν γλῶσσαν, ἐπέισαμεν αὐτὸν νὰ παραπλεύσῃ μεθ' ἡμῶν τὰς ἀκτὰς τῆς Σιβηρίας. Λαλεῖ τὴν ἀγγλικὴν μεθ' ὑπορρίνου τινὸς τόνου ὡς οἱ Ἀμερικανοί, διατείνεται ὅτι εἶνε Σκῶτος, καὶ ὅτι καλεῖται Τζὼν Βόουλες. Λέγει δὲ προσέτι ὅτι ἦλθεν εἰς Νέαν Ζέμβλην μετὰ Ῥώσων ἀλιέων καὶ ὅτι ἐγκατέστη ἀπὸ δωδεκαετίας εἰς τὰ παράλια ταῦτα. Τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους του ἐστιγμένον ὄνομα εἶνε, δυσχάριζεται, τὸ ὄνομα παιδικῆς τοῦ φίλου, ἀποθανόντος πρὸ πολλοῦ...»

— Ἀφεύκτως αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ζητοῦμεν! ἀνέκραξεν ὁ ἰατρός βαθείως συγκινημένος.

— Δὲν εἴσθε καὶ σεῖς τῆς γνώμης ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία; ἀπεκρίθη ὁ δικηγόρος. Τὸ ὄνομα, τὸ πλοῖον, τὰ χαρακτηριστικά, ὅλα συμφωνοῦν. Καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ψευδωνύμου του—Τζὼν Βόουλες—καὶ αὐτὴ ἡ φροντίς τοῦ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ὁ Πατρίκιος Ὀδόρογαν ἀπέθανεν—εἶνε ἐπαρκέσταται ἀποδείξεις.

Ἀμφότεροι ἐσιώπησαν, ἀναλογιζόμενοι τὰς ἐνδεχομένας συνεπείας τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης.

— Πῶς νὰ ὑπάγωμεν νὰ τὸν ζητήσωμεν τόσον μακρὰν; εἶπε τέλος ὁ ἰατρός.

— Εἶνε δύσκολον, βέβαια, ἀπήντησεν ὁ Βρέδεζορδ. Ἄλλ' εἶνε ἤδη ἀρκετὸν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ζῆ καὶ εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου εὐρίσκεται!.. Καὶ ἐκτὸς τούτου ἂς ἐλπίσωμεν καὶ εἰς τὸ ἀπροσδόκητον. Τίς οἶδε!.. πιθανὸν νὰ μείνῃ μέχρι τέλους ἐπὶ τῆς Βέγας καὶ νὰ μᾶς φέρῃ ὁ ἴδιος ἐδῶ εἰς τὴν Στοκόλμην τὰς ζητούμενας πληροφορίες. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἴσως εὐρωμεν κανὲν μέσον νὰ συνεννοηθῶμεν μαζί του. Τὰ εἰς Νέαν Ζέμβλην ταξίδια θὰ γίνονται τῶρα συγχρότῳ ἀνεκα τῆς ἀποστολῆς τοῦ Νόρδενσκιολδ. Ἐροπλισταὶ τινες σκέπτονται ἤδη νὰ στέλλουν κατ' ἔτος πλοῖα εἰς τὸ στόμιον τοῦ Γενίτσει.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἡ συζήτησις ἦτο ἀνεξάντητος. Οἱ δύο φίλοι δὲν εἶχον παύσῃ λοιπὸν συζητοῦντες, ὅτε περὶ τὴν δευτέραν ὥραν ἀφίκετο ὁ Ἐρικ ἐξ Οὐψάλης. Καὶ οὗτος εἶχεν ἀναγνώσῃ τὴν σπουδαίαν εἰδήσιν καὶ ἦλθεν ἐσπευσμένως διὰ τοῦ σιδηροδρόμου οὐδὲ λεπτόν βραδύνας. Ἄλλὰ παραδόξως οὐχὶ χαρὰ ἄλλ' ἀνησυχία κατεῖχεν αὐτόν.

— Εἰξεύρετε τί φοβοῦμαι τώρα; εἶπεν εἰς τὸν ἰατρὸν καὶ εἰς τὸν Βρέδεζορδ. Φοβοῦμαι μήπως ἐπῆλθε κανὲν δυστύχημα εἰς τὴν Βέγαν... Σκεφθῆτε ὅτι σήμερον ἔχομεν πέντε Δεκεμβρίου καὶ ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἀποστολῆς ἠλπίζον νὰ φθάσουν πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν!... Ἄν ἡ ἐλπίς αὕτη ἐπραγματοποιεῖτο, τώρα θὰ τὸ εἰξεύρομεν, διότι ἡ Βέγα θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ἢ τοῦλάχιστον εἰς Πετροπαυλόσκαν, εἰς τὰς Ἀλλεουτινας νήσους ἢ εἰς σταθμὸν τινα τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ ἐστελλε πληροφορίας!.. Ἄλλ' αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ τηλεγραφήματα τὰ ὁποῖα μᾶς ἐστάλησαν διὰ μέσου Ἰρκούτσκις φέρουσιν ἡμερομηνίαν 7 Σεπτεμβρίου, τουτέστι τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας τώρα ἀγνοοῦμεν καθ' ὁλοκληρίαν τί ἀπέγινεν ἡ Βέγα, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι δὲν ἔφθασεν ἐγκαίρως εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν... ἐπομένως ὑπέστη καὶ αὕτη τὴν κοινήν τυχὴν ὄλων τῶν ἀποστολῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τριῶν αἰώνων ἀνέλαβον ν' ἀνακαλύψωσι τὸν βορειοανατολικὸν πόρον!.. Αὐτὸ εἶνε τὸ θλιβερὸν συμπέρασμα εἰς τὸ ὁποῖον ἐγὼ καταλήγω.

— Ἡ Βέγα ἴσως ἠναγκάσθη νὰ διαχειμάσῃ ἐντὸς τῶν πάγων, καθόσον μάλιστα ὁ Νόρδενσκιολδ προεῖδε καὶ τὴν πιθανότητα ταύτην, ἀντεῖπεν ὁ ἰατρός.

— Ἰσως, ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε ἡ εὐνοϊκωτέρα ἐξ ὧν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν, καὶ πάλιν δὲ ἡ τοιαύτη διαχειμασίς συνεπάγεται τόσους κινδύνους ὥστε ἰσοδυναμεῖ σχεδὸν πρὸς ναυάγιον. Ὅπωςδήποτε ὅμως ἀναμφίβολον εἶνε ὅτι ἂν ἔχωμεν ποτε εἰδήσεις ἐκ τῆς Βέγας, δὲν θὰ τὰς ἔχωμεν πρὸ τοῦ προσεχοῦς θέρους.

— Διατί;

— Διὰ τὸν λόγον ὅτι ἂν ἡ Βέγα δὲν ἐναυάγησεν εἶναι τώρα ἀποκλεισμένη ἀπὸ τοὺς πάγους, καὶ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξέλθῃ πρὸ τοῦ Ἰουνίου ἢ τοῦ Ἰουλίου, ὅσον εὐνοϊκὰ καὶ ἂν ἔλθουν τὰ πράγματα.

— Εἶν' ἀληθές, ἀπεκρίθη ὁ Βρέδεζορδ.

— Ποῖον συμπέρασμα ἐξάγεις ἐξ ὧν τούτων; ἠρώτησεν ὁ ἰατρός ἀνησυχήσας ἐπὶ τῷ τρομῷ· δει τὸν ὄν εἶχε λάβῃ ἢ φωνῇ τοῦ Ἐρικ.

— Τὸ συμπέρασμα μου εἶνε ὅτι δὲν εἰμπορῶ νὰ περιμένω τόσον πολὺ, εὐρισκόμενος εἰς ἀμφιβολίαν περὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει δι' ἐμὲ τόσην σπουδαιότητα!..

— Τί εἰμπορεῖς νὰ κάμῃς; Πρέπει νὰ ὑποκύπτωμεν εἰς τὸ ἀναπόδραστον!..

— Ἐκτὸς ἂν τὸ ἀναπόδραστον τούτο δὲν εἶνε πραγματικὸν ἀλλὰ κατ' ἐπιφανείαν μόνον! ἀπεκρίθη ὁ Ἐρικ. Αἱ ἐπιστολαὶ ἦλθον ἀπὸ τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας διὰ τῆς Ἰρκούτσκις. Ἐγὼ τάχα διατί νὰ μὴν ὑπάγω διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ; Ἔθ' ἀπαραπλεύσω τὰς ἀκτὰς τῆς Σιβηρίας!.. Ἔθ' ἀπροσπαθήσω νὰ λάβω πληροφορίας παρὰ

τῶν ἰθαγενῶν, ἂν ἤκουσαν νὰ γίνεταί λόγος περὶ πλοίου τινὸς ναυαγήσαντος ἢ ἀποκλεισθέντος ὑπὸ τῶν πάγων! Ἰσως κατορθώσω ν' ἀνεύρω τὸν Νόρδενσκιολδ... καὶ τὸν Πατρίκιον Ὀδόρογαν! Τὸ πρᾶγμα ἔχει σπουδαιότητα δι' ἐμὲ, ὥστε ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸ ἐπιχειρήσω.

— Εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος;

— Διατί ὄχι; Ὁ χειμὼν εἶνε ἡ καλλιτέρα ἐποχὴ τοῦ ἔτους διὰ νὰ διατρέξῃ κανεὶς μετ' ἔλκηθρα τὰς βορείους χώρας.

— Ναί, ἀλλὰ λησμονεῖς ὅτι δὲν ἔφθασες ἀκόμη εἰς τὰς βορείους ταύτας χώρας καὶ ὅτι τὸ ἔαρ θὰ φθάσῃ εἰς αὐτὰς πρὸ σοῦ.

— Εἶνε ἀληθές, εἶπεν ὁ Ἐρικ, ἀναγκασθεὶς νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ὀρθὸν τῆς ἀντιρρήσεως ταύτης.

Καὶ ἔμεινε βεβουλημένος εἰς σκέψεις τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἔχων ἐπὶ τοῦ ἔδαφους.

— Ἀδιαφοροῦ! εἶπε μετὰ μικρὸν. Πρέπει ν' ἀνευρεθῇ ὁ Νόρδενσκιολδ καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Πατρίκιος Ὀδόρογαν!.. καὶ θὰ καταβάλω πάντα ἀγῶνα διὰ νὰ τοὺς ἀνεύρω.

Τὸ σχέδιον τοῦ Ἐρικ ἦν ἀπλούστατον· συνίστατο δὲ εἰς τὸ ν' ἀνακοινώσῃ ἀπλῶς εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Στοκόλμης ὑπὸ τύπον σημειώσεως ἀπλῆς τὸ διλήμμα αὐτοῦ περὶ τῆς πιθανῆς τύχης τῆς Βέγας: «Ἡ ἀπώλετο ἢ ἀπεκλείσθη ὑπὸ τῶν πάγων.» συμπεραίνων ὅτι ἐπέκειτο ἀνάγκη νὰ σταλῇ πλοῖον πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῆς.

Ὁ συλλογισμὸς ἦτο ἰσχυρὸς, τὸ δ' ἐνδιαφέρον ὅπερ συνεδέετο πρὸς τὴν ἀπόπειραν τοῦ Νόρδενσκιολδ γενικόν, ὥστε ὁ νεαρὸς σπουδαστὴς τῆς Οὐψάλης ἦτο βέβαιος ὅτι οἱ ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι μετὰ ζήλου θὰ συνεζήτουν τὴν πρότασιν του. Ἀλλὰ τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα ὑπερέβη καὶ αὐτὰς τὰς προσδοκίας του. Πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἐφημερίδες ἐσχολίασαν τὴν πρότασιν ἐπιδοκιμάζουσαι αὐτήν. Ἡ κοινὴ γνώμη ὁμοφώνως ἀπεφάνετο ὑπὲρ ὀργανώσεως ἀρωγοῦ ἀποστολῆς. Συνέστησαν ἐπιτροπεῖαι, ἤρξαντο ἐγγραφαί. Τὸ ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία, τὰ ἐκπαιδευτήρια, πᾶσαι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ἐφιλοτιμήθησαν νὰ συντελέσωσιν εἰς ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Πλουσίος τις ἐφοπιστὴς ἀνέλαβε νὰ ἐξαρτύσῃ ἰδίᾳ δαπάνην πλοῖον, μέλλον νὰ τραπῇ ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς Βέγας καὶ ὅπερ ἀπεκάλεσε *Νόρδενσκιολδ*.

Ἐφόσον παρήρχοντο αἱ ἡμέραι καὶ ἡ περὶ τῆς τύχης τοῦ θαλασσοπόρου ἀγνοία ἐπετεινετο, ὁ ὑπὲρ τῆς ιδέας ταύτης ἐνθουσιασμὸς ἠΐξανε. Περὶ τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου αἱ εἰσπρααὶ εἶχον ἀνέλθῃ εἰς σημαντικὸν ποσόν. Ὁ ἰατρός Σβαρευγκρόνα καὶ ὁ δικηγόρος προῆρχον ἐν τῷ καταλόγῳ προσενεγκόντες ἐκάτερος δεκακισχιλίους κορώνας. Ἦσαν δὲ μέλη τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπείας, ἧτις εἶχεν ἐκλέξῃ τὸν Ἐρικ ὡς γραμματέα.

Οὗτος δὲ ἦτο ὄντως ἡ ψυχὴ αὐτῆς. Ὁ Ζήλος, ἡ μετριοπροσύνη, ἡ προφανὴς αὐτοῦ ἀρμοδιότης περὶ πάντα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν ζητήματα, ἅτινα ἐμελέτα καὶ ἐξηκρίβου ἀκαταπόνητος, ἐφέλικσαν αὐτῷ τὴν ὑπόληψιν πάντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας εἶχε δηλώσει ὅτι θερμῶς ἐπόθει νὰ μετὰσχη τῆς ἀποστολῆς, καὶ ὡς ἀπλοῦς ἔτι ναύτης· τοῦτο δὲ παρεῖχε μείζονα σημασίαν εἰς τὰς ἐξαιρέτους ιδέας αὐτοῦ εἰσηγεῖτο εἰς τοὺς ὀργανωτὰς τῆς ἀποστολῆς. Οὗτος λοιπὸν διηύθυνε πάσας τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀπεφασίσθη καὶ ἕτερον πλοῖον νὰ συναποπλεύσῃ μετὰ τοῦ *Νόρδενσκιολδ*, ὅπως αἱ ἔρευναι ἀποδώσι λυσιτελεῖς, τὸ πλοῖον δὲ τοῦτο ἦ ἀπλήλκτον. Αὐτὸς ὁ *Νόρδενσκιολδ* εἶχεν ἀπνδείξῃ ὅτι ἡ κυρία αἰτία τῆς ἀποτυχίας πασῶν τῶν προγενεστέρων ἀποπειρῶν ἦτο ὅτι εἶχον ἐπιχειρηθῆ δι' ἰστιοφόρων πλοίων. Οἱ θαλασσοπόροι τῶν ἀρκτικῶν θαλασσῶν, ἰδίως δὲ οἱ πρὸς ἐξερεύνησιν χωρῶν περιοδεύοντες, μέγιστον ἔχουσι συμφέρον νὰ μὴ ὦσιν ὑποχείριον τοῦ ἀνέμου, νὰ ἔχωσι τὸν ἀτμὸν εἰς τὰς διαταγὰς αὐτῶν ὅπως βιάζωσι τὴν πορείαν τοῦ πλοίου ὅταν εἶνε ἀνάγκη νὰ διαβῶσιν ἐπικίνδυνόν τι στενόν, τέλος δὲ καὶ πρὸ πάντων ὅπως δύνανται νὰ πλέωσι πρὸς τὴν ἐλευθέραν πάγων θάλασσαν, ὅπουδῆποτε εἶνε αὕτη· ταῦτα δὲ πάντα εἶνε συνήθως ἀδύνατα εἰς τὰ ἰστιοφόρα πλοῖα.

Ἀπεφασίσθη προσέτι νὰ περικαλυφθῇ τὸ πλοῖον διὰ περιβλήματος ἐκ χλωρῆς δρυὸς ἐξ δακτύλων πάχους καὶ διαιρηθῇ εἰς μικρὰ διαχωρίσματα μὴ συγκοινωνούντα πρὸς ἀλληλα ὅπως μὴ κινδυνεύῃ τὸ ὅλον πλοῖον ἐκ τῶν ἐπὶ μέρει ζημιῶν, νὰ δύναται νὰ πλέῃ καὶ εἰς ἀβαθῆ ὕδατα, καὶ τέλος νὰ ναυπηγηθῇ οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ συμπαραλάβῃ σχετικῶς μεγάλην ποσότητα ἀνθράκων.

Ἐκ πολλῶν προταθέντων πρὸς ἀγορὰν τῆ ἐπιτροπῆς πλοίων αὕτη ἐξέλεξεν ἡμιολίαν πεντακοσίων τεσσαράκοντα τόνων, ἀρτίως ναυπηγηθεῖσαν ἐν Βρέμη, δι' ἣν ἐπαρκὲς ἦτο πλήρωμα δεκαοκτῶ ἀνδρῶν. Εἰς τὴν ἡμιολίαν, διατηρούσαν καὶ τὰ ἰστία αὐτῆς, ἐνηρμόσθη ἀτμομηχανὴ ὀγδοήκοντα ἵππων καὶ ἔλιξ οὕτω κατεσκευασμένος ὥστε ν' ἀνέλκηται εὐχερῶς ἐπὶ τοῦ πλοίου ἂν ἐκινδυνεύει ἐκ τῶν πάγων. Ἡ ἐστία ἐνός τῶν ἀτμολεβήτων κατεσκευάσθη δυναμένη νὰ καίῃ καὶ ἔλαιον ἢ λίπος, ἅτινα εὐχερῶς ἠδύναντο νὰ προμηθευθῶσιν ἐκ τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν, ἂν συνέβαινε νὰ ἐξαντληθῶσιν οἱ ἀνθράκες. Τὸ σκάφος διὰ τοῦ περιβλήματος τῆς δρυὸς ἐπικαλυφθὲν ἐστερεώθη καὶ δι' ἐγκαρσίων δοκῶν ὥστε ν' ἀνθίσταται κρατερῶς εἰς τὴν πίεσιν τῶν πάγων. Τέλος ἡ πρῶρα θωρακωθεῖσα ὠπλισθῆ διὰ

χαλυβδίνου ἐμβόλου ὅπως ἀνάγῃ διόδον διὰ τοῦ σωροῦ τῶν πάγων ἂν μὴ τὸ πάχος αὐτῶν ὑπερέβαινε τὸ ὄριον τοῦ βυθισμοῦ τοῦ πλοίου.

Ἡ ἡμιολία ἀγορασθεῖσα καὶ τεθεισα πάλιν ἐπὶ τοῦ ναυπηγίου ἐπωνομάσθη *Ἀλάσκα* ἐνεκα τῆς διεθυνσεως εἰς ἣν προωρίζετο. Εἶχεν ὁμως ἀποφασισθῆ, ἐπειδὴ ὁ *Νόρδενσκιολδ* ἐμελλε νὰ διαπλεύσῃ τὴν αὐτὴν ὁδὸν καὶ ἡ *Βέγα* ὁδόν, τὸ δεύτερον τοῦτο πλοῖον νὰ τραπῇ τὴν ἀντίθετον περιπέλον τὸν κόσμον ὅπως ἀναχθῇ εἰς τὸν Σιβηρικὸν ὠκεανὸν διὰ τῆς χερσονήσου τῆς Ἀλάσκας καὶ τοῦ Βεργιγίου πορθμοῦ. Διπλαῖ λοιπὸν ἦσαν οὕτω αἱ πιθανότητες νὰ ἀνευρεθῇ ἡ *Βέγα* ἂν ἐκινδυνεύει, ἢ τὰ ἴχνη αὐτῆς ἂν εἶχεν ἀπολεσθῇ, ἀφ' οὗ τὸ μὲν ἐν πλοῖον ἔπλεε κατόπιν τὸ δ' ἕτερον ἐχώρει ὡς εἰπεῖν εἰς προϋπάντησιν αὐτῆς.

Ὁ τὴν ιδέαν ταύτην προτείνας Ἔρικ πολλάκις ἀνελογίσθη ὅποιαν ἐκ τῶν δύο τούτων ὁδῶν ἔπρεπε νὰ προτιμῆσθ, ἐπὶ τέλους δὲ ἀπέκλιεν εἰς τὴν δευτέραν.

Ὁ *Νόρδενσκιολδ*, εἶχεν εἶπῃ καθ' ἑαυτὸν ὁ νέος, θὰ διανύσῃ τὸν δρόμον τὸν ὅποιον διήνυσε καὶ ἡ *Βέγα*. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ φανῇ καὶ αὕτη ἐπίσης εὐτυχῆς κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ πλοῦ αὐτῆς, ἔστω καὶ μόνον διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ κάμψῃ τὸ ἀκρωτήριον Τσελύνσκιν, ἀλλὰ τίποτε δὲν μὲ βεβαίως ὅτι θὰ προχωρήσῃ τόσον ἐμπρὸς, ἀφ' οὗ ἀπαξ μόνον κατορθώθη τοῦτο. Ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις ἡ *Βέγα* μόλις διακόσια ἢ τριακόσια μίλια ἀπέχει τοῦ Βεργιγίου πορθμοῦ· ἂν πλεύσω λοιπὸν εἰς προϋπάντησιν αὐτῆς διὰ τῆς ἀντιθέτου ὁδοῦ, ἔχω περισοτέρας ἐλπίδας ὅτι θὰ τὴν συναντήσω. Ὁ *Νόρδενσκιολδ* δυνατόν νὰ τὴν παρακολουθῆσθ ἐπὶ ὀλοκλήρους μῆνας χωρὶς νὰ τὴν φθάσῃ, καὶ ἂν ὅλα τῷ ἔλθωσιν εὐνοϊκά. Ἀλλ' ἂν τὸ πλοῖόν μας πλεύσῃ κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν, ἀδύνατον νὰ μὴ τὴν συναντήσῃ, ἂν εἶνε σφῆ ἀκόμη, ἀφ' οὗ θὰ παραπλέῃ τὰς σιβηρικὰς ἀκτὰς.

Τοῦτο δ' ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐπεθύμει ὁ Ἔρικ, νὰ συναντήσῃ τὸ ταχύτερον τὴν *Βέγα*, ὅπως ἐπίσης τὸ ταχύτερον ἀνεύρῃ τὸν Πατρικίον Ὀδύρογαν.

Ὁ ἰατρός καὶ ὁ Βρέδεζορδ ἐπεδοκίμασαν πληρέστατα τὰς σκέψεις ταύτας ὡς ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς ὁ Ἔρικ.

Ἐν τούτοις αἱ ἐργασίαι τῆς παρασκευῆς τῆς *Ἀλάσκας* ἐπεσπύδοντο συντόμως· αἱ τροφαί, τὰ ἐνδύματα καὶ πάντα τὰ ἐπιτήδεια ἐξελέχθησαν συμφῶνως πρὸς τὰς ἐπὶ τῆς πείρας ἀποδείχθεισας ἀνάγκας· τὸ δὲ πλήρωμα ἀπληροῦσθη ὑπὸ ἐπιλέκτων ναυτῶν ἐσκληρωγῶν ἡμῶν πρὸς τὸ ψῦχος δι' ἀλιευτικῶν πλοῶν εἰς Ἰσλανδίαν ἢ Γροιλανδίαν. Τέλος δὲ κυβερνήτης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέχθη ὁ ὑπαρχος Μερσίλας, ἀξιωματικὸς τοῦ σουηδικοῦ ναυτικοῦ, λίαν γνωστὸς διὰ

τοὺς εἰς τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας περίπλους αὐτοῦ. Ὡς πρῶτος ὑπαρχος προσελήφθη αὐτὸς ὁ Ἔρικ κριθεὶς ἄξιος τῆς θέσεως ταύτης διὰ τὴν εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιχειρήματος ἀκαταπόνητον αὐτοῦ δραστηριότητα, καὶ κατὰ τύπους ἄλλως ἔχων τὰ προσόντα ὡς λαβῶν ἤδη τὸ δίπλωμα πλοιάρχου πρὸς μακρὰς θαλασσοπορίας· ὡς δεύτερος καὶ τρίτος ἀξιωματικὸς ἐξελέχθησαν δύο δεδοκιμασμένοι ναυτικοί, ὁ Βόσεβιτς καὶ ὁ Κζέλιιστ.

Ἡ *Ἀλάσκα* παρέλαβε καὶ ἐκρηκτικὰς ὕλας ὅπως ἐν ἀνάγκῃ ἀνατινάσῃ τοὺς πάγους, καὶ ἀφθονα θεραπευτικὰ κατὰ τῆς στομακῆς ὑφ' ἧς καταλαμβάνονται οἱ ἐν ταῖς ἀρκτικαῖς χώραις διατρίβοντες. Ἐρωδιάσθη προσέτι καὶ διὰ θερμαγωγῶν, ὅπως, ἐν παντὶ πλάτει, διατηρῇ θερμικὰς ἡμερον καὶ κανονικὴν, καὶ διὰ φορητῆς μετεωρολογικῆς σκοπιᾶς, τῆς καλουμένης «φωλεᾶς τοῦ κόρακος» ἣτις αἴρεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μεγαλοῦιστοῦ, ἐν ταῖς θαλάσσαις ὅπου πλέουσιν οἱ πάγοι, ὅπως προσημαίνῃ τὴν ἔλευσιν αὐτῶν. Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἔρικ εἰς ταύτην προσετίθη καὶ ἰσχυρὰ ἐστία ἠλεκτρικοῦ φωτὸς δυναμένη νὰ φωτίσῃ τὴν νύκτα τὸν πλοῦν τῆς *Ἀλάσκας*. Ὁμοίως ἐπιβιβάσθησαν ἐπτὰ βοηθητικὰ πλοῖα, ὧν δύο φαλαινίδες καὶ εἰς κέρκουρος (κότερον) ἐξ ἑλκηθρα, ζεύγος χιονοπεδίων δι' ἕκαστον τῶν ἐμπλεόντων, τέσσαρα τηλεβόλα Γκάτλιγκ, καὶ τριάκοντα πολυβόλα ὅπλα μετὰ τῶν ἀναγκαίων πολεμοφοδίων.

Αἱ παρασκευαὶ αὗται ἠγγίζον περὶ τὸ τέρμα των ὅτε ὁ Ἔρικ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ὄθων ἐλθόντες ἐκ Νορόης μετὰ τοῦ εὐσώμου κυνὸς αὐτῶν Κλάας ἐξελιπάρησαν νὰ προσληφθῶσιν ὡς ναῦται ἐπὶ τῆς *Ἀλάσκας*. Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἔρικ εἶχον μάθη ὅποιον προσωπικὸν συμφέρον εἶχεν οὗτος εἰς τὴν ἀποστολὴν ταύτην καὶ ἠθέλησαν νὰ συμμετάσχωσι τῶν κινδύνων αὐτῆς. Ὁ Ἔρικ ὡς προσόντα αὐτοῦ παρουσιάζε τὴν γνώσιν τῶν γροιλανδικῶν παραλίων καὶ τὴν ὠφέλειαν ἣν ἠδύνατο νὰ παράσῃ ὁ κύων αὐτοῦ Κλάας ὡς σύραγος ἐξευγμένος εἰς ἑλκηθρον. Ὁ Ὄθων ὡς μόνον αὐτοῦ προσόντα εἶχε τὴν σιδηρᾶν ὑγείαν, τὴν ἰράκλειον βώμην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν του. Διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ Βρέδεζορδ ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ οἱ τρεῖς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς.

Περὶ τὰς ἀρχὰς λοιπὸν τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1879 πάντα ἦσαν ἑτοιμα. Ὄθεν ἡ *Ἀλάσκα* εἶχε πέντε μῆνας πρὸ αὐτῆς ὅπως εὑρεθῇ εἰς τὸν Βεργιγίου πορθμὸν περὶ τὸ τέλος Ἰουνίου, ὅτε ἦτο ἡ κατάλληλος πρὸς ἐξερεύνησιν ἐποχὴ. Θὰ μετέβαινε ἄλλως τε διὰ τῆς εὐθυτέρας ὁδοῦ, δηλαδὴ διὰ τῆς Μεσογειοῦ, τῆς Σουεζίου διώρυγος, τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῶν Σινικῶν θαλασσῶν, σταθμεύουσα ὅπως προμηθευθῇ ἀνθράκας, ἐν Γιβραλτάρ, Ἀδεν, Κολόμβῳ τῆς Κεῦ-

λάνης, Σιγκαπόρη, Χόγκ—Κόγκ, Ἰοκοχάμα καὶ Πετροπαυλόσκα.

Ἐκ πάντων τούτων τῶν σταθμῶν ἡ *Ἀλάσκα* ἐμελλε νὰ τηλεγραφῇ εἰς Στοκόλμην· ὡς εἰκὸς δὲ συνεφωνήθη, ἂν ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ ἐλαμβάνετο πληροφορία τις περὶ τῆς *Βέγας*, ν' ἀνακοινῶται εἰς αὐτὴν ἀμέσως.

Ὡς ἐλέχθη λοιπὸν, ἡ *Ἀλάσκα* τὸν πρὸς τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας πλοῦν αὐτῆς ἐμελλε ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῶν τροπικῶν θαλασσῶν παραπλεύουσα τὰς μᾶλλον ἡλιοφιλεῖς χώρας. Τὸ πρόγραμμα δὲ τοῦτο δὲν συνετάχθη ἀπλῶς κατ' ἀρέσκειαν, ἀλλ' ἦτο ἀποτέλεσμα ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης, ἀφ' οὗ ἐπρόκειτο νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν Βεργιγίου πορθμὸν διὰ βραχυτέρας ὁδοῦ διατελοῦντες ἐν τηλεγραφικῇ συγκοινωνίᾳ μετὰ τῆς Στοκόλμης.

Ἀλλ' ἰκανῶς σοβαρὰ δυσχέρεια ἠπέλει ν' ἀναβάλλῃ τὸν ἀπόπλου. Μεγάλου ποσοῦ καταβληθέντος πρὸς ἐντελῆ ἐξοπλισμὸν τοῦ πλοίου, ἐλάχιστα πλέον ὑπελείποντο ἐκ τῶν εἰσενεχθέντων διὰ τὰς ἀπαραιτήτους ἔτι δαπάνας. Ἀνάγκη ἦτο πράγματι ν' ἀγορασθῶσι γαιάνθρακες καὶ ἄλλαι προμήθειαι. Καὶ ἄλλη ἐπίκλησις πρὸς συνεισφορὰν ἦτο ἀναγκαίη. Μικρὸν δὲ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς ἡ ἐπιτροπὴ εἶλαβε ταῦτοχρόνως δύο συστημένας ἐπιστολάς.

Ἡ πρώτη ἦτο τοῦ Μαλαρίου, δημοδιδασκάλου ἐν Νορόη. Περιεῖχε δὲ χαρτονομίσμα πεντακοσίων κορωνῶν σὺν τῇ αἰτήσῃ νὰ μετὰσχη τῆς ἀποστολῆς ὡς βοηθὸς τοῦ φυσιοδίρου.

Ἡ δευτέρα περιεῖχεν ἐπιταγὴν εἰκοσιπεντακοσίων κορωνῶν μετὰ τῆς λακωνικῆς ταύτης σημειώσεως:

«Διὰ τὸ ταξίδιον τῆς *Ἀλάσκας*.

»Ἐκ μέρους τοῦ Τούδωρ Βράουν ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὡς ἐπιβάτης.»

IB'.

Ἀπροσδόκητοι ἐπιβάται.

Ἡ αἴτησις τοῦ Μαλαρίου ἀσμένως ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ ἀγαθὸς δημοδιδάσκαλος, οὗ ἡ ὡς βοτανικοῦ ὑπόληψις ἦτο περισσότερον διαδεδομένη ἀφ' ὅσον ἐνόμιζε, διωρίσθη βοτανικὸς τῆς ἀποστολῆς.

Ἀλλὰ τὸν ὄρον ὃν εἶχε προβάλλῃ ὁ Τούδωρ Βράουν πρὸς εἰσφορὰν τῶν εἰκοσιπεντακοσίων κορωνῶν, ὁ ἰατρός Σβαρνεγκρόνα καὶ ὁ Βρέδεζορδ ἠθέλησαν σφοδρῶς κατ' ἀρχὰς νὰ πολυμήσωσιν· ἀλλ' ἀναλογισθέντες ὅτι ἔδει νὰ ὁμολογήσωσι ποῖα ἦσαν τὰ αἰτία τῆς ἀντιπαθείας τῶν, ἀπέσχον τοῦτου. Ἀληθῶς, πῶς νὰ δικαιολογήσωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπῆαν τὴν ιδέαν τῆς ἀπορρίψεως τηλικαύτης εἰσφορᾶς, οὐδὲν ἐπιχειρημα ἄξιον λόγου ἔχοντες. Ὁ Τούδωρ Βράουν παρουσίασεν εἰς τὸν Σβαρνεγκρόνα τὸ πρακτικόν

τοῦ θανάτου τοῦ Πατρικίου Ὀδόνογαν, καὶ νῦν ὁ Πατρικίος Ὀδόνογαν ἀνεφάνετο ζῶν. Ἀλλὰ ποῖαν ἀπόδειξιν εἶχον τῆς κακῆς πίστεως τοῦ Τούδωρ Βράουν; τοῦτο βεβαίως θὰ εἰζητεῖ νὰ μάθῃ δικαίως ἡ ἐπιτροπεία πρὶν ἀρνηθῆ τὸ ἐξάγον αὐτὴν τῆς ἀμηχανίας ποσὸν ἐκεῖνο. Ὁ Τούδωρ Βράουν ἄλλως ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἐνήργησεν ἐν εὐλικρινείᾳ ὡς καταφαίνεται ἐκ τῆς παρουσίας αὐτοῦ διαγωγῆς. Ἴσως σκοπὸς αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς ἦτο ν' ἀπέλθῃ ὡς ἐπίσης ἐξακριβώσῃ ὅτι ὁ Πατρικίος Ὀδόνογαν, ὃν θεώρει πνιγέντα κατέναντι τῆς Μαδέρας, εὐρίσκειτο ζῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Σιβηρίας. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἔτι ὅτι ἄλλο σχέδιον ὑπέκρυπτεν ὁ Τούδωρ Βράουν συμφέρον ἴσως ἦτο νὰ ἐπιβλέπωσιν αὐτόν, νὰ διαγνώσῃ τὸν ἄνδρα καὶ ἔχωσιν αὐτὸν ὑποχείριον. Διότι ἐπὶ τέλους ἐκ τῶν δύο τὸ ἕτερον ἦτο δυνατόν; ἢ οὐδὲν τὸ κοινὸν εἶχε πρὸς τὸ ζήτημα, ὅπερ ἀπὸ μικροῦ χρόνου ἀπησχόλησε τοὺς φίλους τοῦ Ἐρικ, τότε δ' ἦτο ἀνωφελές νὰ προσενεχθῶσιν εἰς αὐτόν ὡς πρὸς ἀντίπαλον, ἢ τούναντιον εἶχε προσωπικὸν συμφέρον ἐν τῇ σκοτεινῇ ταύτῃ ὑποθέσει, καὶ τότε ἐκατοντάκις προτιμότερον ἦτο νὰ βλέπωσιν αὐτὸν ἐνεργοῦντα ὡς τὸν καταπολεμηθέντα.

Ὁ ἰατρός λοιπὸν καὶ ὁ Βρέδεζορδ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπερῆσαν νὰ μὴ ἀντιστώσιν τὸ παραπάν ἐπὶ τὴν ἐπιβίβασίν του. Εἶτα δὲ βαθμηδὸν κατελήφθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ μελετήσωσιν τὸν περὶ τοῦτον ἄνθρωπον καὶ μάθωσιν διατὶ ἤθελε νὰ ἐπιβῆ τῆς Ἀλάσκας. Ἀλλὰ πῶς νὰ κατορθώσωσιν τοῦτο χωρὶς νὰ συνεκπλεύσωσιν καὶ οὗτοι; Ἀλλ' ἴσως δὲν θὰ ἐπραττον κακῶς ἂν ἀπῆρχοντο καὶ οὗτοι μετὰ τῆς Ἀλάσκας. Τὸ δρομολόγιον τοῦ πλοίου ἦτο λίαν τερπνόν, ἐν τῷ πρώτῳ τουλάχιστον μέρει αὐτοῦ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ ἰατρός Σβαρκεγκρόνα, θερμὸς φίλος τῶν περιουσιῶν, ἐζήτησε νὰ γίνῃ δεκτὸς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὡς ἐπιβάτης, ἔστω καὶ μόνον ὡς συνοδείῃ τὴν ἀποστολὴν μέχρι τῶν Σινικῶν θαλασσῶν, καταβάλλων ὡς τιμὴν ἢ θῆλον ἐγκρίσῃ ἢ ἐπιτροπεία.

Τὸ παράδειγμα τοῦ ἰατροῦ ἐπέδρασεν ἀμέσως ἐπὶ τοῦ Βρέδεζορδ, ὅστις πρὸ πολλοῦ ὠνειροπόλει νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὰς ἀπωτάτας ἐκεῖνας χώρας. Καὶ οὗτος ἁμοίως ἐζητήσατο θαλαμίσκον τινὰ ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους.

Ἡ Στοκόλμη πᾶσα εἶχε πιστεύσῃ ὅτι ὁ καθηγητὴς Χόστετ ἐμελλε νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ ἐν μέρει μὲν ὑπὸ ἐπιστημονικῆς περιεργίας, ἐν μέρει δὲ ἐκ φόβου μὴ διέλθῃ μακροῦς μῆνας ἄνευ τῶν δύο αὐτοῦ φίλων. Ἀλλ' ἡ προσδοκία τῆς Στοκόλμης διεψεύσθη. Ὁ καθηγητὴς, θελήσας κατ' ἀρχὰς νὰ συναπέλθῃ, τόσον λεπτολόγως συνεζήτησε τὸ ὑπὲρ καὶ τὸ κατὰ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλήξῃ εἰς συμπέρασμα τι ἐπαίξει λοιπὸν

τὸ ταξιδιὸν του εἰς τὰ κορώνα ἢ γράμματα καὶ ἡ τύχη ἐπέταξεν αὐτῷ νὰ μείνῃ.

Ἡ Ἀλάσκα ἐμελλεν ἀμετακλήτως ν' ἀποπλευσθῆ τῇ 10 Φεβρουαρίου. Τῇ 9 ὁ Ἐρικ ἀνέμενε τὸν Μαλάριον, ἐξεπλάγη δὲ εὐχαρίστως ἰδὼν μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν κυρὰν Κατρίναν καὶ τὴν Βάνδαν, αἵτινες ἤλθον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ὡς ἀποχαιρετήσωσιν αὐτούς. Κατέλυσαν μετριοφρόνως εἰς πανδοχεῖόν τι τῆς πόλεως; ἀλλ' ὁ ἰατρός ἀπήτησε νὰ κατοικήσωσιν παρ' αὐτῷ, πρὸς μεγίστην δυσἀρέσκειαν τῆς Κάζας, εἰς ἣν ἀπήρεσκον οἱ μὴ εὐγενεῖς οὗτοι ξένοι.

Ἡ Βάνδα ἦτο τώρα ὑψηλὴ νεῆνις, ἧς ἡ καλλονὴ δὲν διέφευγε τὰς ὑποσχέσεις ἃς εἶχε παράσχει ἐκ μικρᾶς αὐτῆς ἡλικίας. Πρὸ μικροῦ εἶχεν ὑποστῆ λίαν ἐπιτυχῶς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἐξ ὧν ἐδικαιούτο νὰ τύχῃ καθηγητικῆς ἑδρας ἐν ἀνωτέρᾳ τινὶ σχολῇ. Ἀλλὰ προύτιμα νὰ μείνῃ ἐν Νορῶν, παρὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς, ἐμελλε δὲ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Μαλάριον κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Σοβαρὰ πάντοτε καὶ ἠδέϊα, ἦν τλει ἐκ τῆς ἀληθοῦς ἐκείνης παιδεύσεως, ἧτις κατ' οὐδὲν εἶχε μεταβάλῃ τὴν ἀπλότητα τῶν οἰκογενειακῶν αὐτῆς ἔξεων, θέλγητρον τι περὶ τοῦτον καὶ ἰδιοφυέστατον. Ἐξεπλήττετο ὁ βλέπων τὴν ὠραίαν ἐκείνην νεάνιδα, φοροῦσαν τὴν γραφικὴν νορβηγικὴν ἐσθῆτα, ἀποφανομένην ἡσυχῶς περὶ ὑψίστων ἐπιστημονικῶν ζητημάτων, ἢ καθημένην παρὰ τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ μουσουργούσαν μετὰ τέχνης ἀπαραμίλλου *sonátar* τινὰ τοῦ Βετχόβεν. Μέγιστον αὐτῇ θέλγητρον παρεῖχε ἡ ἑλληψίς πάσης ἀλαζονείας καὶ ἐπιτηδεύσεως καὶ ἡ πλήρης τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῆς φυσικότης. Δὲν ἐπεζήτησε τὴν ἐπίδειξιν καὶ δὲν ἐφαντάζετο νὰ ἐπαρθῆ διὰ τὰ πλεονεκτήματα αὐτῆς, ὡς δὲν ἐφαντάζετο νὰ ἐρυθριάσῃ διὰ τὰ σκανδαλιὰ τῆς ἀνεπτύσσετο ἐν χάριτι καὶ καλλονῇ ὡς ἄγριον ἄνθος τοῦ νορβηγικοῦ ὄρμισκου καλλιεργηθὲν ὑπὸ τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου ἐν τῷ ὀπίσω τῆς σχολῆς κηπαρίῳ του.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν ἢ θετὴ οἰκογένεια τοῦ Ἐρικ συνῆλθεν εἰς τὸ ἐντευκτήριον. Ὁ Βρέδεζορδ καὶ ὁ ἰατρός ἐπαίξαν μετὰ τοῦ Χόστετ τὴν τελευταίαν *παρτίδα* τοῦ οὐίστ αὐτῶν. Τότε ἀνεκάλυψαν ὅτι ὁ Μαλάριος ἦτο ἐγκρατέστατος τοῦ εὐγενεῖς τούτου παιγνιδίου, ἤλπισαν δὲ ὅτι θὰ διασκεδάζωσιν μετ' αὐτοῦ τὰς μακρὰς ὥρας τῆς ἀργίας ἐπὶ τῆς Ἀλάσκας. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ δημοδιδασκαλὸς κατέστησε συγχρόνως γνωστὸν, ὅτι ὑποκείμενος εἰς ναυτίαν ἔμενε σχεδὸν διαρκῶς ἐν τῇ κλίνῃ μόνις ἐπέβαινε πλοίου τινός. Μόνον δὲ ἢ πρὸς τὸν Ἐρικ ἀγάπη ἔπεισεν αὐτόν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν μακρὸν πλοῦν ὡς καὶ ἡ φιλοδοξία ἦν κατὰ τὸν φιλόπονον αὐτοῦ βίον ἔτρεφε, νὰ προσθήσῃ νέα τινὰ εἶδη εἰς τὰς ἡδῆ ἐν τοῖς καταλόγους σεσημειωμένας βυτανικὰς οἰκογενεῖας.

Μετὰ τὸ οὐίστ ἐμουσούργησαν ὀλίγον. Ἡ Κάζα ἔκρουσεν ἀλαζονικῶς βάλει τι τοῦ συρμοῦ, ἢ δὲ Βάνδα ἐμελλε διὰ φωνῆς περιπαθεστάτης παλαιῶν τι σκανδιναυικὸν ἔσμα. Εἶτα παρετίθη τὸ τέιον καὶ ἐπιον κύαθον πούρις ὑπὲρ ἐπιτυχίας τῆς ἀποστολῆς. Ὁ Ἐρικ παρετήρησεν ὅτι ἡ Κάζα δὲν ἤγγισε τὸ ποτόν.

— Δὲν μᾶς εὐχεσθε καὶ σεῖς καλὸν ταξιδί; ἠρώτησε χαμηλοφώνως.

— Τί ὠφελεῖ νὰ εὐχεται κανεὶς πρᾶγμα ποῦ δὲν ἐλπίζει; ἀπήντησεν αὐτῇ.

Τὴν ἐπαύριον, ἀπὸ τῆς ἡοῦς πάντες εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ πλοίου παρεκτός τοῦ Τούδωρ Βράουν. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέστειλε τὴν χρηματοφόρον ἐπιστολὴν οὗτος δὲν εἶχε φανῆ.

Ὁρα τοῦ ἀπόπλου εἶχε ὀρθῆ ἢ δευτέρα μετὰ μεσημβρίαν. Ἀμα τῇ πρώτῃ κρούσει τῆς ὥρας ὁ κυβερνήτης Μαρσίλας διέταξε νὰ ἄρῃσιν τὴν ἄγκυραν καὶ νὰ σημάνωσιν τὸν κώδωνα τῆς ἀναχωρήσεως ὡς ἀγγεληθῆ εἰς τοὺς ἐπισκέπτας ὅτι καιρὸς ἦτο ν' ἀποβιβασθῶσιν εἰς τὴν ξηράν.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, Ἐρικ, ἀνέκραξεν ἡ Βάνδα περιβαλοῦσα τὸν τράχηλον αὐτοῦ διὰ τῶν βραχιόνων τῆς.

— Καλὴ ἐντάμωσι, παιδί μου! εἶπεν ἡ Κατρίνα θλίψασα τὸν νεόν ὑπαρχον ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς.

— Καὶ σεῖς, Κάζα, τίποτε δὲν μοῦ λέγετε; ἠρώτησεν ὁ Ἐρικ χωρήσας πρὸς αὐτὴν ὡς τὴν ἐναγκαλισθῆ.

— Ἐγὼ σὰς εὐχομαι νὰ μὴ παγώσῃ ἡ μύτη σας καὶ ν' ἀνακαλυφτε ὅτι εἰσθε μετμημισμένος πρίγκιψ, ἀπήντησεν αὐτῇ προπετῶς γελοῖα.

— Ἄν ἐπληθύνεν αὐτὸ θὰ μοῦ ἐδεικνύετε τουλάχιστον ὀλίγην φιλίαν; εἶπε προσπαθὼν νὰ μειδιάσῃ ὡς ἀποκρύψῃ τὴν πικρίαν δι' ἧς ὁ σαρκασμὸς οὗτος εἶχε πληρώσῃ τὴν καρδίαν του.

— Ἀμφιβάλλετε; ἀπεκρίθη ἡ Κάζα στραφεῖσα πρὸς τὸν θεῖόν τῆς ὡς ἀποδείξῃ εἰς τὸν Ἐρικ ὅτι ὁ ἀποχαιρετισμὸς τῆς εἶχε λήξῃ.

Ὁ κώδων ἐσήμαινεν ἐπιτακτικώτερον ἤδη. Τὸ πλῆθος τῶν ἐπισκεπτῶν κατήρχετο τὰς κλίμακας, περὶ τὰς ὁποίας συνωστίζοντο τὰ ἐφόδια ὡς παραλάβωσιν αὐτούς. Ἐν μέσῳ τῆς συγχύσεως ταύτης οὐδεὶς σχεδὸν ἐνόησε τὴν βραδείαν ἄφιξιν ἐπιβάτου τινός, κρατοῦντος μάρσιπον.

Μετὰ δύο ἢ τρία στρηνῆ καὶ παρατεταμένα συρίγματα, ἡ ἐλιξ ἐκινήθη, ἄφρὸς παφλάζων ἐλεύκανε τὰ ὕδατα τῆς πρύμνης καὶ ἡ Ἀλάσκα μεγαλοπρεπῶς ὀλισθαίνουσα ἐπὶ τῶν πρασίνων τῆς Βαλτικῆς ὑδάτων ἀπέπλευσε τῆς Στοκόλμης ἐπευφημοῦντος τοῦ πλήθους καὶ σεῖοντος πῖλους καὶ μανδύλια.

Ὁ Ἐρικ ὀρθὸς ἐπὶ τῆς γερύρας ἐκέλευε τὸν χειριστὸν τῶν ἰστιῶν. Ὁ Βρέδεζορδ καὶ ὁ ἰατρός ἐρειδόμενοι ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ αἰωροθεσίου ἐπεμ-

πον τελευταῖον χαριετισμὸν εἰς τὰς ἐπὶ τῆς προκυμαίας Κάζαν καὶ Βάνδαν. Ὁ Μαλάριος καταληφθεὶς ἤδη ὑπὸ ναυτίας κατεκλίθη. Ὑπὸ τῆς μερίμνης τοῦ ἀποχωρισμοῦ κατεληγμένοι οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δὲ παρετήρησαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Τούδωρ Βράουν.

Ὁθεν ὁ ἰατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα ἐκπλήξεως ὅτε στραφεῖς εἶδεν αὐτὸν ἀναθρώσκοντα τοῦ βάθους τοῦ πλοίου καὶ βαδίζοντα πρὸς αὐτόν, τὰς χεῖρας δ' ἔχοντα ἐν τοῖς θυλακίαις, τὴν αὐτὴν φοροῦντα στολὴν οἴαν καὶ κατὰ τὴν συνέντευξιν αὐτῶν, καὶ τὸν πῖλον ἀκίνητον ὡς τότε φυλάττοντα ἐπὶ κεφαλῆς.

— Καλὸν κατευόδιον, εἶπεν ὁ Τούδωρ Βράουν, δίκην χαριετισμοῦ καὶ προλόγου.

Ὁ ἰατρός ἔμεινε κατάπληκτος ἐκ τοῦ θράσους ἐκεῖνου. Περιέμεινε στιγμὰς τινὰς ὡς ὁ παράδοξος ἄνθρωπος φανῆ καὶ ὅτι ἐχαιρέτα, ἢ δῶση ἐξήγησιν τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ. Ἀλλὰ βλέπων ὅτι οὐδέτερον τούτων ἐπραττε ὁ ἰατρός ἤρξατο τῆς ἐφόδου.

— Λοιπὸν καθὼς φαίνεται, ὁ Πατρικίος Ὀδόνογαν δὲν ἀπέθανεν ὡς ἔλεγον μερικοὶ! ἀνέκραξε διὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ὀξύθυμίας.

— Αὐτὸ ἴσα ἴσα πρόκειται νὰ μάθωμεν, ἀντεῖπεν ὁ Βράουν ἀπαθείστατα, καὶ διὰ νὰ ἔχω τὴν συνείδησίν μου ἡσυχον ἠθέλησα νὰ λάβω μέρος εἰς τὸ ταξιδίον.

Μεθ' οὗ, ὁ Τούδωρ Βράουν τῷ ἔστρεψε τὴν βᾶχιν, κρίνας ἀναντιρρήτως ἐπαρκῆ τὴν ἐξήγησιν, καὶ ἤρχισε νὰ διασκελιζῆ τὸ κατάστρωμα ψιθυρίζων τὸν προσφιλεῖ αὐτοῦ ἦχον.

Ὁ Ἐρικ καὶ ὁ Βρέδεζορδ παρηκολούθησαν τὸν ταχὺν τοῦτον διάλογον μετὰ φυσικῆς περιεργίας. Ὁ Τούδωρ Βράουν ἦτο ὅλως ἄγνωστος αὐτοῖς. Ἐμελέτων λοιπὸν αὐτόν συντόμως, συντονώτερον ἔτι καὶ τοῦ ἰατροῦ. Παρετήρησαν δ' ὅτι ὁ ἄγνωστος, καίτοι ἀδιαφορίαν ὑποκρινόμενος, ἔρριπτεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν λαθραῖον πρὸς αὐτοὺς βλέμμα, ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ἴδῃ ὅποιαν ἐνεποιεῖ ἐντύπωσιν. Ἄνευ λοιπὸν συνεννοήσεως πρὸς ἀλλήλους ἀμφοτέροι προσεποίηθησαν ὅτι δὲν προσεῖχον εἰς αὐτόν. Ἀλλ' ἀμέσως ἀφ' οὗ κατήλθον εἰς τὴν αἵθουσαν ἧτις συνεκινῶναι μετὰ τῶν θαλαμίσκων, συνδιεσκέφθησαν.

Ποῖος ἄρα ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ Τούδωρ Βράουν θέλοντος νὰ διαπιστώσῃ τὸν θάνατον τοῦ Πατρικίου Ὀδόνογαν; Καὶ ποῖον ἐπέδιωκε τώρα σκοπὸν ἐπιβὰς τῆς Ἀλάσκας; Ἀδύνατον νὰ τό εἴπωσι. Ἀλλ' ἦτο δυσχερὲς νὰ μὴ πιστεύσωσιν ὅτι τὸ διπλοῦν τοῦτο διάβημα δὲν συνεχετίζετο κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον ἀμέσως πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Κυνθίας καὶ τοῦ ἀπαίδιου τοῦ σωπίου. Ὁντως ὅλον τὸ διὰ τὸν Πατρικίον Ὀδόνογαν, ἐν διαφέρειν τοῦ Ἐρικ καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ συνεδέετο πρὸς τὴν ὑποτιθεμένην γνώσιν τοῦ

μυστηρίου, και ένεκα τής γνώσεως ταύτης άκριβώς έθεώρουσαν άναγκαίαν τήν άνεύρεσιν του 'Ιρλανδου. 'Αλλά νυν ένώπιον αύτων είχαν άνθρωπον όστις άπρόσκλητος έλθών έδήλωσεν ότι ο Πατρικιος 'Οδόνογαν άπέθανε. Καί ό άνθρωπος ούτος μετέσχεν έπιβλητικώς διά του χρήματος αύτου τής έξερευνητικής άποστολής, εύθως ως ή δήλωσις αύτου διεψεύσθη δλωσ άπρούπτως. 'Οθεν άριδήλωσ εξέήγετο ότι έν πάσι τούτοις ένεκρύπτετο άτομικόν αύτου συμφέρον, και αύτή δ' έτι ή πρόσ τόν Σβαρευγκρόνα έπίσκεψις καταδείκνυε τήν σχέσιν του συμφέροντος τούτου προς τās έρέυνας του ίατρού.

(Έπεται συνέχεια.)

Η κατωτέρω πραγματεία έγράφη έλληνιστί διά τήν 'Εστίαν υπό τής δεσποινίδος Mary C. Dawes, διατριβούσης από τινος έν 'Αθήναις. Η πρώτη 'Αγγλική διδάκτωρ τής φιλολογίας, ήτις ούδαμώς είναι άγνωστος τοις ήμετέροις άναγνώσταις (B.L. «Εστίας» τ. ΚΑ' σ. 109), ήν βεβαίως ή καταλλήλοτατη όπως παράσχη εικόνα πιστήν και άκριβή του έπαγωγού, εί και ξενοτρόπου φρονιμένου ήμίν βίου και του τρόπου των σπουδών των είς τās 'Αγγλικήσ Πανεπιστήμια φοιτωσών κυριών. Διακριθεΐσα έν ταις εισιτηρίοις εξέτάσεσιν, άς υπέστη κατ' Ιανουάριον του 1879 έν τώ Λονδίνω Πανεπιστημίω, πολλάκις πρωτεύσασα έν διαγωνισμοίς, μετά τριετείς δ' ευδοκίμως σπουδās έν τώ Γιρτονείω κολλεγίω τής Κανταβριγίας, ευδοκίμως ύποστāsα τήν άπολυτήριον Πανεπιστημιακήν εξέτασιν και μετά ταύτην τήν έν ταις άνωτέροις κλάδοις τής έπιστήμης, άξιωθείσα του διδακτορικου διπλώματος, εΐπερ τας και άλλη δικαιούται άναντιρρήτως να συνηγορή υπέρ ύψηλοτέρας εκπαιδεύσεως των γυναικών, διά του ίδιου παραδείγματος πειστικωτάτους καθιστάσα τους λόγους, ως προς ύποστήριξιν του ζητήματος τούτου έπάγεται. Δι' ήμās δέ τους 'Ελληνας ή άνάγνωσις τής πραγματείας τής ευπαιδευτού δεσποινίδος ένέχει πρόσθετον ένδιαφέρον, διότι έγράφη έν άπαίστω νεοελληνική γλώσση, ήν ταχέως εξέμαθεν ένταύθα, βοηθημένη υπό τής έντελούς γνώσεως τής άρχίας.

Σ. τ. Δ.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΓΓΛΙΚΟΙΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΙΣ

Είς τήν επικρατούσαν έτι πολύ σφαλεράν γνώμη των ξένων περί τής λεγομένης ύψηλοτέρας παιδείας (higher education) των 'Αγγλίδων, αί άκόλουθοι όλίγα παρατηρήσεις περί γυναικών έν τοις Πανεπιστημίοις έν 'Αγγλίαις δυνάτουν να θεωρηθώσιν ένδιαφέρουσαι.

Ίσως είναι γνωστόν ότι ύπάρχουσιν έν 'Αγγλίαις δύο είδη πανεπιστημίων: τώ έν τούτων άπαιτεί να κατοικώσιν οι σπουδασταί έν ή πόλει είναι τώ Πανεπιστήμιον, και να ζωσι κατά τās διατάξεις του άκαδημαϊκου βίου. Πρός τόν σκοπόν δέ τούτον ύπάρχουσι κατοικίαί λεγόμεναι *colleges* (colleges), έν ταις όποιαις διαμένουσιν οι σπουδασταί. Τώ δέ άλλο είδος είναι εκείνα, των όποιών οι καθηγηταί είναι άπλώς εξέταστικόν σωματείω άφίνον μίν έλευθέρους τους ζητούντας τās διπλώματα να εκλέγωσι πώς και πού

να σπουδάσωσιν, άπαιτούν δέ μόνον να παρουσιάζωνται προς εξέτασιν είς ώρισμένας εποχάς.

Των τοιούτων εξέταστικων πανεπιστημίων έπισημότατον είναι τώ του Λονδίνου. Τώ παγκόσμιον τούτο πανεπιστήμιον παρέχει έλευθέρην τήν είσοδον, όχι μόνον είς σπουδαστάς παντός έθνους και πάσης θρησκείας, αλλά και είς τās δύο φύλα, ήγούμενον ούτω των νεωτέρων έλευθεριών και προόδων. Κατ' άρχάς ύπήρχον ιδιαίτεροι εξέτάσεις διά τās γυναίκας, κατά δέ τώ έτος 1878 εξέδόθη διάταγμα, διά του όποιου άφωμοιωθήσαν αί εξέτάσεις των γυναικών προς τās των άνδρών, και έκτοτε αί γυναίκες ύφίστανται τās αύτās εξέτάσεις, κατά τόν αύτόν χρόνον και τρόπον μετά των άνδρών δημοσιεύονται τās όνόματα αύτων έν καταλόγω κατά βαθμολογικήν σειράν λαμβάνουσι τās διπλώματα του πανεπιστημίου, και μετέχουσιν όλων των άκαδημαϊκών τιμών. Ουδέμια διάκρισις γίνεται μεταξύ των δύο φύλων. Η κόρη έρχεται έκ του σχολείου μετά τήν εγκύκλιον παιδευσιν και έγγραφεται έν τώ μητρώω, καθ' ήν ήλικίαν και ό αδελφός της, ύφισταμένη τήν πρώτην δοκιμασίαν του πανεπιστημίου και ή θήλεια πτυχιούχος, ένδεδυμένη τήν άκαδημαϊκήν αύτης ένδυμασίαν (cap and gown) όμοιή μετά των άρρένων άνταγωνιστών, παρουσιάζεται δημοσίως είς τόν καγκέλλάριον του πανεπιστημίου, παρά του όποιου λαμβάνει τώ διπλωμα, όπερ είναι ή ικανοποίησις των άγώνων της έν τή τής διανοίας παλαίστρα. Τόσον δέ άξια άποδείχθησαν αί Κυρίαί των μεγάλων τούτων προνομίων, ώστε έν τώ καταλόγω του πανεπιστημίου του Λονδίνου κατά τώ έτος 1884 ένεγράφησαν 684 γυναίκες ως επιτυχοῦσαι κατά τήν πρώτην εξέτασιν, ήτοι τήν εισιτήριον είς τώ Πανεπιστήμιον. Μέχρι δέ τούτου του έτους 67 γυναίκες υπέστησαν άπολυτήριον δοκιμασίαν έν τή φιλολογίαι, 11 έν ταις φυσικαίς επιστήμαις, 5 έν τή ιατρική, 2 έν τή χειρουργία, μία δέ επέτυχεν είς τās πρώτας εξέτάσεις τής νομικής, προς δέ τούτοις δύο κυρίαί άνεκηρύχθησαν διδάκτορες τής φιλολογίας, και άλλαι δύο διδάκτορες των φυσικών επιστημών.

Μεγαλητέραν δέ προσοχήν οι άνθρωποι έχουσιν είς τώ πρώτον λεγόμενον είδος πανεπιστημίων, διότι ταῦτα κατά τήν φύσιν των επηρεάζουσιν είς μεγαλειότερον βαθμόν τήν γενικήν παιδείαν και τόν χαρακτήρα των φοιτωσών, και τοιουτοτρόπως περισσότερον ενεργούσιν είς τήν εξαφάνισιν τής διαφοράς μεταξύ τής δια τόν βίον παιδύσεως του άνδρός και τής γυναικός. 'Ανάγκη δέ να μεταβή είς Κανταβριγίαν όστις θέλει να ίδη πώς εκπληροῦται καθ' όλην της τήν τελειότητα ή τής δεκάτης ενάτης εκατονταετηρίδος εκπαιδευσις τής 'Αγγλίδος, διότι τώ πανεπιστήμιον τούτο είναι φιλελευθερώτερον του έν 'Οξφο-

νίαι. Έν Κανταβριγίαι έν μέσω πολλών και σχεδόν όλων παλαιών κολλεγίων ύπάρχουσι δύο, των όποιων οι φοιτηταί είναι γυναίκες. Τώ παλαιότερον των δύο τούτων κολλεγίων έχει συσταθῆ πρό δεκαετίας. 'Απέχει όλίγων των άλλων κολλεγίων, κείμενον έξω τής πόλεως, και λέγεται Girton College από τής όμωνύμου μικράς κόμης, έμπροσθεν τής όποιας έν τώ μέσω των άγρών οικοδομήθη τώ πρώτον γυναικειόν κολλέγιον. Τώ δέ άλλο κολλέγιον γειτονεῖ προς τώ των άνδρών, λέγεται δέ Newnham college, ως έκ του μέρους έν τώ όποιώ κείται.

Τα δύο ταῦτα κολλέγια είσιν άγνωρισμένα υπό του πανεπιστημίου, τώ όποιον τοις προμηθεῖς τους καθηγητάς του και επιτρέπει ταις φοιτήσαις να διδωσιν εξέτάσεις, όμοιή μετά των άνδρών επί τώ όρω να τηρώσι τους κανονισμούς του πανεπιστημίου, και να κατοικώσι τους τεταγμένους μῆνας έν Κανταβριγίαι. Είς έν λοιπόν των δύο τούτων κολλεγίων στέλλουσι τώρα πολλοί γονεῖς τās θυγατέρας των παρέχοντες αύταις ως και τοις υίοις των τās προνόμια τής πανεπιστημιακής παιδείας.

Τα δύο ειρημένα κολλέγια, όμοιάζοντα προς τās των άνδρών, είσιν ευρύχωρα και μεγαλοπρεπή οικοδομήματα, έν οίς κατοικούσιν αί φοιτήσαι: έκαστον τούτων χωρεῖ σχεδόν εκατόν ενίκους.

Ας έπισκεφθώμεν τώ Girton College, τώ πρεσβύτερον των δύο, ίνα ιδώμεν ποίος ο βίος και ποια τās περιστατικά εκείνων των νεανίδων, αίτινες έρχονται να σπουδάσωσιν έν τώ πανεπιστημίω. Αναχωρούντες λοιπόν από τήν γνωστήν πόλιν τής Κανταβριγίας, τήν *alma mater* τώσων τέκνων 'Αγγλίας, βαίνομεν επί δύο μίλια ευθείαν βωμαϊκήν όδόν. 'Αφ' ου μετ' όλίγον παρακάμψομεν και τήν τελευταίαν οικίαν τής πόλεως, άναπνέομεν τόν καθαρόν άέρα τής έξοχής, βαθμηδόν δέ πλησιάζοντες βλέπομεν μέγα τι οικοδόμημα, ου τās κόκκινα τείχη κοσμοῦσιν ο κισσός και άλλα ποικίλα αναρριχητικά φυτά, και ή πρόσοψις έξωραΐζεται υπό των κομψών Γοθικών άετωμάτων των παραθύρων. Ταῦτα δέ καθίστανται ζωγραφικώτερα διά των ώραιων άνθοδοχείων, έν οίς άνθούσι πολλά θαλαρρά και ευώδη άνθη. Έμπροσθεν εκτείνεται ο κήπος, έν τώ αν ήναι ώραία ή ήμέρα και κατάληλος ή ώρα βλέπομεν πολλὰς νεανίδας, τās μίν περιπατούσας υπό τās δένδρα, τās δέ παιζούσας τώ προσφιλές εκείνο και ζωηρόν παιγνίον *lawn-tennis*, τώ όποιον χρησιμεῖει ως άριστη σωματική άσκησις διά τās κυρίας. Ευχάριστον βέβαια είναι τώ θέαμα των παιζουσών νεανίδων ένδεδυμένων ιδιαίτερα κομψά ένδύματα και τρεχουσών έδώ κ' εκεί επί τής ευθαλούς χλόης. Προχωρούντες φθάνομεν είς τήν μεγάλην θύραν

τής είσόδου. Τώ σχέδιον του οικοδομήματος είναι απλούστατον, συνιστάμενον έκ μακρών διαδρόμων, είς ών τώ έν μέρος είναι τās δωμάτια των φοιτωσών, είς δέ τώ άλλο παράθυρα παρέχοντα θέαν προς τόν μέγαν περίξ κήπον. Έκάστη φοιτήσασα έχει δύο ιδιαίτερα δωμάτια, τώ σπουδαστήριον και τόν κοιτώνα της, έφωδιασμένα υπό του κολλεγίου δι' όλων των αναγκαίων επίπλων, τώ δέ σπουδαστήριον ιδίως και δι' ευπρεπούς και καταλλήλου γραφείου άφίνεται δέ είς τήν έννοικούσαν ή προσθήκη και άλλων προς άνάπαυσιν και κόσμησιν. Λίαν αγαπητοί καθίστανται οι μικροί οὔτοι οικίσκοι, και ή περιποίησις των είναι τεκμηρίον του μυστικού θελητήριου του άκαδημαϊκου βίου. Η ιδιαίτερα κλίσις των κατοικουσών έν τοις δωματίοις έμφαίνεται πολλάκις από τās περιεχόμενα έν αύτοις. Τώ τής φιλολόγου περιέχει κλειδοκίμβηλον, ίσως και βιολίον, άλλου αί εικόνες και τās των επίπλων εκλεκτά χρώματα μαρτυροῦσι τώ καλλιτεχνικόν αίσθημα τής έννοικούσης: άλλη δέ, φίλη τής φύσεως, θα έχη κεκοσμημένον τώ δωμάτιόν της με διάφορα φυτά και άνθη. Έκτός των ιδιαίτερων δωματίων των φοιτωσών ύπάρχουσιν αίθουσαι τής διδασκαλικής: προς δέ ταῦταις λόγου άξια, ή μεγάλη αίθουσα και ή βιβλιοθήκη. Η πρώτη είναι ευρύχωρον και ώραιον δωμάτιον, έκ του πλήθους δέ των τραπέζων μεγάλων και μικρών βλέπομεν ότι έδώ γίνεται τώ συσσίτιον επί του τείχου είναι άνηρητημένη ή εικόν τής καθιδρυσάσης τώ κολλέγιον — Miss Emily Davies και ή τής κυριωτέρας ευεργέτιδος — Lady Stanley. Η βιβλιοθήκη — ή νεωστί γενομένη είς τώ κολλέγιον μεγαλοπρεπής προσθήκη, είναι μέγα δωμάτιον πολυτελώς έσκευασμένον διά βιβλιοθηκων περιεχουσών πολλού λόγου άξια συγγράμματα. Έχει προσέτι τώ κολλέγιον και χημικόν εργαστήριον έντελέστατον, έφωδιασμένον διά πάντων των αναγκαίων οργάνων προς σπουδην τής χημείας.

Τίς δέ ο βίος των νεανίδων υπό τοιούτους ευχαρίστους όρους, όσον άφορᾷ είς τήν διαμονήν των έν τώ κολλεγίω, τās σπουδās των, και τόν κοινωνικόν των βίον; Φοιτῶσιν είς τώ πανεπιστήμιον επί τρία ή και τέσσαρα έτη, όμως τώ ήμισυ μόνον του έτους κατοικούσι έν τώ κολλεγίω, διότι πλην των διακοπών των Χριστουγέννων και του Πάσχα, έχει τώ πανεπιστήμιον και τετραμήνουσ διακοπās κατά τώ θέρος. Η ήλικία των φοιτωσών είναι ως επί τώ πλείστον από 18 μέχρις 25 ετών: δέν επιτρέπεται, εί μη εκτάκτως, ή είσοδος πρό του 18, ύπάρχουσι δέ πολλάκις και πρεσβύτεραι κυρίαί έν τώ κολλεγίω. Διά να έγγραφώσιν ως φοιτῶσαι, πρέπει πρώτον να ύποσώσιν εισιτήριον εξέτασιν, ήτις άπαιτεί ώρισμένας γενικās και ειδικās γνώσεις. Η έγγραφῆ

γίνεται δις τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ Πάσχα καὶ τὸν Ὀκτώβριον μετὰ δὲ τὴν ἐγγραφὴν ὀφείλει ἡ φοιτῶσα νὰ ὑποστῇ ἀκόμη μίαν ἐξέτασιν ὑποχρεωτικὴν εἰς ὅλους τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξετάζεται εἰς τὰ λατινικά, τὰ ἑλληνικά καὶ τὰ μαθηματικά. Ἐπιτυχούσα δὲ εἰς ταύτην ἐκλέγει ἓνα ἰδιαίτερον κλάδον ἢ καὶ ἐκτάκτως δύο, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφοσιούται καθ' ὅλην τὴν διαμονὴν τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ δώσῃ εἰς τὸ τέλος τελευταίαν ἐξέτασιν καὶ νὰ λάβῃ τὸ ἀπολυτήριον τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ τελευταία ἐξέτασις ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἰδιαίτεραν τῆς φοιτῶσας σπουδὴν—ὥστε π. χ. ἡ ἀσχοληθεῖσα περὶ τὴν κλασσικὴν φιλολογίαν δοκιμάζεται εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας, καὶ εἰς μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν. Καίτοι δ' εἶναι περιορισμένη εἰς ἓνα κλάδον, ἡ ἐξέτασις ἀπαιτεῖ ὅμως εὐρείαν καὶ βαθειὰν γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου—π. χ. ὡς πρὸς τὰς κλασσικὰς γλώσσας, δὲν εἶναι ὀρισμένοι οἱ συγγραφεῖς εἰς τοὺς ὁποίους μέλλουσι νὰ ἐξετασθῶσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι παρεσκευασμένοι νὰ ὑποστῶσιν ἐξέτασιν ἐπιόουδὴποτε κειμένου ἀρχαίου συγγραφέως. Πρὸς προπαρασκευὴν διὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην, γενομένης τῆς λεγομένης πρώτης ἐξετάσεως, γίνεται τακτικὴ σειρά παραδόσεων, π. χ. διὰ τὰς κλασσικὰς γλώσσας γίνονται καθ' ἑκάστην τριμηνίαν ἐρμηνεία τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἀσκῆσις ἐν τῇ μεταφράσει ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν καὶ διδασκαλία ἱστορίας καὶ γραμματικῆς· πλὴν δὲ τούτων ἑκάστη καθ' ἑαυτὴν φροντίζει βαθύτερον καὶ ἀκριβέστερον νὰ σπουδάσῃ τὰ τοῦ κλάδου τῆς ἐκλογῆς τῆς. Τὸ ἀπολυτήριον τοῦ Πανεπιστημίου ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ γαλλικὸν πτυχίον τοῦ Baccalaureat des lettres. Οἱ κλάδοι τῆς ἐπιστήμης, οὗς ἐκλέγουσι πρὸς εἰδικὴν σπουδὴν καὶ δι' οὗς τὸ Πανεπιστήμιον ἀπονέμει διπλώματα, εἶναι ποικίλοι: αἱ κλασσικαὶ γλώσσαι—Ἑλληνικὴ καὶ Λατινικὴ—τὰ Μαθηματικά, αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστήμαι—ἡ Ἱστορία—ἡ Ἠθικὴ Ἐπιστήμη—ἡ Θεολογία—ἡ Νομικὴ—καὶ αἱ Ἀνατολικαὶ Γλώσσαι.—Ἐκ τούτων αἱ πλείσται, τούλάχιστον μέχρι τοῦδε, ἐκλέγουσι κατὰ προτίμησιν τὰς κλασσικὰς γλώσσας. Εἰς 33 ἀνέρχονται αἱ λαβούσαι τὸ ἀπολυτήριον. Κατὰ δεύτερον δὲ καὶ τρίτον λόγον τὰ μαθηματικά καὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, διὸ καὶ τούτων μὲν πτυχιούχοι εἶναι 20, ἐκείνων δὲ 27· καὶ πάντων τῶν ἄλλων κλάδων, πλὴν τῆς νομικῆς, ὑπάρχουσι πτυχιούχοι. Πλὴν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Κανταβριγίας ὑπάρχουσι νῦν ἐξ κυρίως εἰς τὸ κολλέγιον, ὧν δύο μὲν διδάσκουσι

τὰς κλασσικὰς γλώσσας, μία τὰ μαθηματικά, δύο τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, καὶ μία τὴν ἠθικὴν—αὗται δὲ πᾶσαι ἐφοίτων πρὶν εἰς τὸ κολλέγιον, ὑποστᾶσαι δὲ λίαν εὐδοκίμως τὰς ἐξετάσεις των, ἔλαβον τὰ πτυχία των. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ μελέτη γίνεται κατὰ μέσον ὄρον ἐπὶ ἐξ ἢ ἐπτὰ ὥρας καθ' ἡμέραν· ἀλλ' ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι καιοῦσι νυκτερινὸν φῶς κατακρίνονται ὁμοίως μὲ ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὑγείας των μένουσι κλεισμένοι ἐν τοῖς σπουδαστηρίοις των ὑπὲρ τὸ δέον, ἀντὶ νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἄλλας ἐλαφροτέρας ἀνασχολήσεις.

Ἄν καὶ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ βίου τούτου εἶναι ἡ ἐπιδίωξις τῶν σπουδῶν, ὑπάρχουσι ὅμως πολλὰ ἄλλα ἐνδιαφέροντα ἐν τῇ ἐν τῷ κολλεγίῳ διατριβῇ, τὰ ὁποῖα μεταδίδουσι τὸ ἰδιαίτερον των θέλητρον εἰς τὴν ζωὴν τῆς Girtonian. Ἀσπασάμεναι τὸν ἀκαδημαϊκὸν βίον δὲν ἔχουσι ὡς μόνον σκοπὸν νὰ σπουδάζωσιν ἀντὶ νὰ κήθηνται ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ βεμβάζουσαι, ἀλλὰ ζητοῦσι καὶ τὸν στενωτέρον σύνδεσμον τοῦ φύλου των, τὴν φιλίαν ἐκείνην ἢ ὁποία ἐν ᾧ παρὰ τοῖς ἀνδράσιν εἶναι καθημερινή, παρὰ ταῖς γυναῖξιν κατήνησε λίαν σπανία· οὐ μόνον νὰ ἀναστρέφονται μετὰ τῶν ἔχουσῶν τους αὐτοὺς σκοπούς καὶ τὰς αὐτὰς ἰδέας ὡς ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναμιγνύονται καὶ μετὰ τῶν ἔχουσῶν ἄλλας κλίσεις καὶ ἄλλας γνώμας, ἵνα οὐ μόνον ἐλλογιμώτεροι αἱ γυναῖκες κατασταθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ὁ νοῦς αὐτῶν ἐντελέστερον ἀναπτυχθῇ καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ἵνα ὁ χαρακτήρ των γυναικῶν μορφωθῇ γενναϊότερος καὶ ἐλευθεροφρονέστερος, διὰ τῆς μεγαλύτερας συμπαθείας πρὸς τὸ φύλον των ἐν γένει, δι' εὐρυτέρων καὶ ποικιλωτέρων ἀνασχολήσεων ἵνα ἀποδειχθῶσι χρησιμώτερα, νοσημονέστερα, καὶ μᾶλλον ἀνεξάρτητα μέλη τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Οὗτος εἶναι ὁ σκοπὸς ἐν ἐπιδίωκει ἡ κοινότης τοῦ βίου αὐτῶν. Σχηματίζουσι λέσχας καὶ ἡμεγύρεις παντοδαπὰς, ὅπως ἀνταλλάσσωσι τὰς ἰδέας των. Ἐν τῇ λέσχῃ τῶν συζητήσεων συζητοῦσι περὶ τῶν ἐνεστώτων πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων· εἰς τὰς ἡμεγύρεις τῶν ἀναγνωσμάτων κοινωνοῦσι τῶν μεγάλων συγγραφέων τῶν τε ἀρχαίων καὶ τῶν συγχρόνων, ἐπίσης καὶ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν φιλοσόφων. Ὁ μουσικὸς σύλλογος συνδέει πάσας τὰς φιλομουσοῦσας, εἰς δὲ τὴν κατ' ἔτος διδομένην συναυλίαν προσκαλοῦσι τὰς φίλας των. Ἰπάρχει καὶ γυμναστικὸς σύλλογος, τὸ lawn-tennis club· τὸ δὲ lawn-tennis εἶναι ἡ ἀγαπητὴ διασκέδασις, ἧς χάριν εὐρεία ἐκτασις παρασκευάζεται ἐπίτηδες. Ἐν ταύτῃ ἀμιλλῶνται πολὺ πρὸς ἀλλήλας, ἀπαξ δὲ τοῦ ἔτους πρὸς τὰς συναδέλφους των ἐν Newnham college, εἴτε ἐπιτυχάνουσαι, εἴτε ἀποτυχάνουσαι τοῦ ἀργυροῦ ποτηρίου, τοῦ βραβείου τοῦ ἀγῶνος.

Πολὺ τῆς ζωῆς των διάγουσιν ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ἐξερχόμεναι εἰς μακροὺς περιπάτους εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ λειμῶνας τῆς ἐξοχῆς· ἔχουσι καὶ ἑταιρίαν γυμναστικῆς, ἵνα μὴ ἀμελῶσι τῆς ἐπιπονωτέρας ἀσκήσεως τοῦ σώματος. Τὸ δὲ μάλιστα προκαλοῦν τὴν περιέργειαν τῶν ξένων εἶναι τὸ πυροσβεστικὸν τάγμα· ἀναλογισθεῖσαι τινες ὅτι εἰσὶ μακρὰν βοήθειαν ἐν περιπτώσει πυρκαϊῆς, συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ κατασταθῶσιν ὅσον δυνατὸν αὐτοβοθητικαὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν· πρὸς τοῦτο δὲ συνεννόηθησαν μετὰ τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος ἐν Λονδίῳ, ἵνα λάβωσι τὰς ἀναγκαῖας ὁδηγίας. Παρὰ τούτου δὲ διδάχθησαι τὴν χρῆσιν τῶν διαφόρων μηχανῶν, τῶν σχοινίων, τῶν κλιμάκων καὶ τῶν ἀντλιῶν καὶ μελετήσασαι ταῦτα διωργάνωσαν ἑταιρίαν ἐκ τῶν νεανίδων, ἧτις καθ' ἑβδομάδα ποιεῖ σχετικὰς ἀσκήσεις. Ἐχουσι καὶ δραματικὴν ἑταιρίαν διασκεδάζουσαι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐν τῇ παραστάσει μικρῶν δραμάτων· πρὸ δύο ὅμως ἔτων ἐπεχείρησαν καὶ τι σπουδαιότερον, δηλαδὴ τὴν παράστασιν τῆς Ἠλέκτρας τοῦ Σοφοκλέους, αὕτη δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἦτο μεγάλη, διότι ἀπητέτο πολὺς χρόνος καὶ κόπος πρὸς παρασκευὴν καὶ ἰτοιμασίαν αὐτῆς· ἀνταμιβὴ δὲ ὑπῆρξεν οὐ μόνον ἢ ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπιχειρήσεως ἠδονή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιδοκιμασία ἱκανῶν κριτῶν, οἵτινες ἀνεκέρυξαν αὐτὴν τὰ μάλιστα ἐπιτυχῇ.

Ἄλλὰ τὸ κυριώτατον θέλητρον καὶ ὁ σπουδαιότατος σύνδεσμος τοῦ κοινωνικοῦ ἐνταῦθα βίου, εἶναι αἱ μικραὶ τῶν νεανίδων συναναστραφαὶ ἐν τοῖς ἰδιαίτεροις των δωματίοις, ὅποτε ἀποπερατουμένης τῆς ἐργασίας τῆς ἡμέρας κήθηνται νὰ πῶσιν ἐν κοινωνίᾳ τὸ τέτον των καὶ νὰ διέλθωσιν ὁμοῦ ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ ὕπνου. Κατὰ ταῦτα ἀναπτύσσονται φιλικὴ, αἰτινὴ διαρκούσι δι' ὅλου τοῦ βίου· τότε ἐν γλυκεῖς συνομιλίᾳ γεννῶνται αἱ συμπάθειαι ἐκεῖναι, αἰτινὴς συνδέουσι στενωτέρων ὅλων τῶν ἐξωτερικῶν δεσμῶν, καὶ τότε ἐγείρεται ἡ ἀγάπη πρὸς ἀλλήλας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δυνατὸν νὰ ἐννοηθῆι καλλίτερον ἢ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν γυναικῶν ἐν τοῖς πανεπιστημίοις. Καταλαμβάνομεν ὅτι δὲν εἶναι πλέον ἀναγκαῖον νὰ τελειώσῃ ἡ κόρη τὰ μαθήματα τοῦ σχολείου, μόνον διὰ νὰ ἀφίγη κατὰ μέρος τὰ βιβλία τῆς σπουδῆς καὶ νὰ ἐπιλαμβάνηται τῶν μυθιστορημάτων καὶ περιοδικῶν, λησμονοῦσα εὐθύς τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα, ἀτινα ἔμαθεν ἐν τῷ σχολείῳ, ἐκτός ὀλίγης ἴσως μελέτης εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον, καὶ ἐλαφρᾶς ἀνασχολήσεως εἰς τὰ ἐργόχειρα, ἐν ᾧ ὁ περισσότερος χρόνος ἀφιερῶται εἰς τὸν καλλιπωμὸν καὶ τὰς ἐπισκέψεις.

«Ἄλλὰ πρὸς τί,» ἀνακράζουσι πολλοὶ ἀκόμη καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ γονεῖς, «νὰ σπουδάζωσι τόσον αἱ θυγατέρες ἡμῶν; εἰς τί ταῖς

χρησιμεύει ἡ σπουδὴ τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν ἢ τῶν μαθηματικῶν, ἢ διὰ τί νὰ ἐπιδιώκωσιν ἐπαγγέλματα; Ἐχουσιν ἄλλα καθήκοντα ἐν τῷ βίῳ· ἄς ἀφήσωσι τὰς σπουδὰς καὶ τὰ ἐπαγγέλματα εἰς τοὺς ἀνδρας! Ἀρκεῖ νὰ ἔχωσιν αἱ κόραι ἡμῶν τὰς γενικὰς γνώσεις, ἄς μεταδίδει αὐταῖς τὸ σχολεῖον· ἔπειτα πρέπει ἐν πρώτοις νὰ σκέπτονται τὸν γάμον, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἀφοσιῶνται εἰς τὰς συναναστραφὰς καὶ τὸν κοινωνικὸν βίον ἐν γένει.» Εἶναι δὲ καὶ πολὺ γενικὴ ἡ ἰδέα ὅτι αἱ κυρίως αἱ ὁποῖαι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ὑψηλοτέραν παιδείαν, ἢ ἀσχοῦσιν ἐπιστήμην τινά, εἶναι κατ' ἀνάγκην μᾶλλον ἄνδρες ἢ γυναῖκες, διὸ καὶ ἀποπεύγουσι π. χ. τὸν γάμον. Ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα αὕτη φαίνεται πολὺ παράδοξος ἢ ἄρησις αὐτῆς.

Ἐνὶ λόγῳ αἱ ἐπικρατοῦσαι προλήψεις κατὰ τῆς παρατεινομένης παιδείας τῆς γυναικὸς ἔχουσι τὴν βᾶσιν των εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἀποτρέπεται αὕτη ἀπὸ τῶν ἰδιαίτερον σχέσεων καὶ καθηκόντων τοῦ φύλου τῆς. Ὅσοι ὅμως ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσωσιν ἀκριβέστερον τὸ σύστημα τῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ νὰ εἰσδύσωσι βαθύτερον, θὰ ἀναγνωρίσωσιν ὅτι αἱ προλήψεις αὗται κατ' οὐδένα τρόπον δικαιολογῶνται. Πολλοὺ γε καὶ δεῖ νὰ κατασταθῇ ἡ γυνὴ ἀνίκανος διὰ τὸν γάμον, ἢ δι' ἄλλα γυναικεῖα καθήκοντα, διὰ τῆς ἐπιδιώξεως ἰδιαίτερας τινὸς σπουδῆς ἢ ἀνασχολήσεως, καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν περισσοτέρας ἀναπτύξεως τοῦ νοῦ αὐτῆς· τούναντίον δύναται μόνον νὰ ἀποθῇ ἱκανώτερα καὶ σύζυγος καὶ μήτηρ—πιθανώτερον εἶναι ὅτι θὰ ἔχη συμπάθειαν πρὸς τὰς ἀσχολίας τοῦ συζύγου τῆς, καὶ θὰ δύνηται ἐντελέστερον νὰ ἐκπαιδεύῃ τὰ τέκνα αὐτῆς.

Ἄλλως εἰν μὴ ὑπανδρευθῇ ἡ γυνὴ, ὅπερ συμβαίνει πολλάκις ἐν Ἀγγλίᾳ, δὲν εἶναι πολὺ καλλίτερον νὰ ἔχη ὀρισμένον τινὰ σκοπὸν τοῦ βίου τῆς, τὸν ὁποῖον νὰ ἐπιδιώκῃ ὑπηρετοῦσα τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ βελτιοῦσα ἑαυτὴν;

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐκεῖνας, αἰτινὴς θέλουσι νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸν βίον των δι' ἐπαγγέλματος τινος εἶναι φανερὸς ὁ λόγος· αὗται ὅμως εἶνε μόνον μέρος· ποῖος δὲ ὁ σκοπὸς τῶν ἄλλων θὰ ἐννοηθῇ προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ τότε οὗτος θέλει ἐπικρατηθῇ.

Αἱ ἀνωτέρω παρατηρήσεις ἴσως συντελέσωσι κατὰ τι εἰς πίστωσιν ὅτι ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις τῶν γυναικῶν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Ἀμερικῇ εἶναι ὄχι μόνον ἀξέπαινος ἀλλὰ καὶ παράδειγμα ἀξίον μιμήσεως ἐν ἄλλαις χώραις. Τὸ δὲ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, τῆς κοιτίδος τῆς νοσημοσύνης, δὲν εἶναι ἀρὰ γε ἐκ τῶν καταλληλοτάτων ὅπως εὐδοκίμηση ἐν αὐτῷ καλλιεργούμενος ὁ σπόρος τῆς διανοητικῆς προόδου; μάλιστα δὲ προκειμένου

περί γυναικῶν μὴ δὲν εἶναι ὁ μέγιστος τῆς χώ-
ρας ταύτης φιλόσοφος, ὁ εἰπὼν: « καὶ πάντων
μὲν μετέχει γυνὴ ἐπιτηδευμάτων κατὰ φύσιν ; »

MARY C. DAWES.

M. A. Univ. London.

— 101 —

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθά.

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 311]

Ἡ οἰκία ἐπὶ χαμηλοῦ κειμένη ἐδάφους δὲν
ἦτο ἀρκούντως μακρὰν τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἀπε-
δείχθη κατὰ τὰς πλημμύρας τοῦ 1875. Νύκτα
τινὰ ἠκούσθη ἡ κραυγὴ: Βοήθεια! καὶ «ὁ σῶ-
ζων ἑαυτὸν σωθήτω»! Τὸ ὕδωρ ὀρμητικῶς εἰ-
σέρεε. Νὰ ζητήσῃσιν συνδρομὴν παρὰ τῆς δη-
μαρχίας ἦτο ἀδύνατον. Αὕτη ἀπέειχεν ἡμίσειαν
ῶραν, καθ' ἣν ὁ Σηκουάνας ἤθελε βεβαίως κα-
ταρρίψει τοὺς ἡκιστα στερεοὺς τοίχους τοῦ κα-
ταστήματος. Ἐπεκαλέσθησαν λοιπὸν βρακοσυλ-
λέκτας τινὰς ἐγγὺς κατοικοῦντας, οἵτινες ἐσπευ-
σαν νὰ δώσωσι χεῖρα βοηθείας, καὶ κατασκευά-
σαντες φραγμὸν δι' ὄλων τῶν προχείρων ὑλικῶν,
δὲν ἀνεγαίτισαν μὲν ἐντέλως, ἀλλ' ἀνέστειλαν
τὴν εἰσβολὴν τοῦ ὕδατος. Αἱ ἀρτίποδες τῶν ἀρ-
ρώστων ἀπῆλθον περιπατοῦσαι, αἱ ἄλλαι μετε-
κομίσθησαν, πᾶσαι δὲ αἱ ταλαιπώροι αὐταὶ γυ-
ναῖκες, ὀδηγούμεναι καὶ ἐμφυχούμεναι ὑπὸ τῶν
κυριῶν τοῦ Γολγοθά, κατέφυγον περίφοβοι εἰς τὸ
ἔστυλον Payen. Οἱ γείτονες, οὐδόλως ὀκνήσαν-
τες, ἐπροφύλαξαν τὴν οἰκίαν, ἥς τὰ ἰσόγεια πε-
ριεβρέχοντο ἤδη ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ δραστη-
ρίως συνετέλεσαν εἰς τὴν μετοικεσίαν τῶν ἀνιά-
των, ἠρνήθησαν δὲ πᾶσαν ἀμοιβήν. Ἐπιμενου-
σῶν δὲ τῶν κυριῶν, ἔλεγον· «Ἐξεύρομεν ὅτι
εἴσθε κυρίαὶ καὶ ὁμῶς περιποιεῖσθε ἀρρώστους
καὶ ἡμεῖς μετὰ χαρᾶς σὰς ἐβοηθήσαμεν» καὶ
δὲν μετεπίθεντο. Οὕτω συμμετέσχον καὶ οὗτοι
κατὰ δύναμιν τοῦ ιδρύματος τοῦ Γολγοθά.

Ὁ ἀββᾶς Ραιμόν, δεῦτερος βικάριος τῆς ἐνο-
ρίας τῆς Γρενέλλης, καὶ ἱερεὺς τοῦ καταστήμα-
τος, ἐπεσκέπτετο τὰς πτωχὰς γυναῖκας, ἃς διε-
βίβρωσκε τὸ καρκινῶδες θηρίον, τελῶν τὴν λει-
τουργίαν χάριν αὐτῶν καὶ παρηγορῶν αὐτὰς κα-
τὰ τὴν ἀναπόφευκτον ῶραν, ἥτις τόσον συχνά-
κις ἀκούεται ὑπεράνω τῶν κλινῶν, ὅπου κατὰ-
κείνται οἱ τῆς νόσου κατάδικοι. Ὁ ἀββᾶς ἦτο—
καὶ εἶναι ἐτι ἀνὴρ νέος, οὐ ἡ μεσημβρινὴ προ-
φορὰ προδίδει τὴν καταγωγὴν.

Πρὶν εἰλθῆ εἰς Γρενέλλην διετέλει ἐν Βελθίλ,
ἐνθ' ἐπὶ Κοινότητος ἐγνώρισε τοὺς κορυφαίους
τῆς περιφέρειας ἐκείνης ἐπικραστὰς, οὐδέποτε
ὑποχωρήσας ἀπέναντι τῶν ἀπειλῶν αὐτῶν. Κατὰ
τὸν πόλεμον, ἠκολούθησε τὸν ἐν Σαμπιὺν

πολεμήσαντα στρατὸν, φρονῶν ὅτι ἐδύνατο νὰ
φανῆ χρήσιμος ὡς ἱερεὺς ἢ τοῦλάχιστον ὡς νο-
σοκόμος βωμαλέος καὶ πλήρης ἀφοσιώσεως. Οἱ
στρατιῶται, οὓς παρηκολούθει, δὲν ἦσαν εἰς ἄ-
κρον θαρραλέοι, ὅτε δὲ ἐξερράγησαν τὰ πρῶτα
ὄβουζια, διεσκορπίσθησαν καὶ ἐστρέψαν τὰ νῶτα.
Ὁ ἀββᾶς κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην μόνον ἔ-
χων ἐν νῷ τὸν θεὸν τῶν πολέμων, ὃν ἐπικα-
λοῦνται πρὸ τῆς μάχης καὶ δοξολογοῦσι μετὰ τὴν
νίκην, ὤρμησεν ἐμπρὸς τῶν φυγᾶδων καὶ ἐπα-
νήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὰς τάξεις των. Βήματι τα-
χεῖ δὲ προβαίνοντες ἤδη πρὸς τὸν ἐχθρὸν, διῆλ-
θον ἐνώπιον στρατηγού τινος. Εἰς τῶν ἀξιωματι-
κῶν ἠρώτησε τούτον «Ποῦ νὰ πορευθῶμεν ;»
Ὁ στρατηγὸς ἀπήντησε γελῶν· «Ἀκολουθή-
σατε τὸ βᾶσον, σὰς ὀδηγεῖ καλῶς.» Φεῦ! καί-
τοι καλῶς ὀδηγούντος τοῦ βᾶσου, δὲν ἐχώρουν
πρὸς τὴν νίκην.

Τὸ εὐτελὲς σχολεῖον, μετατραπὲν εἰς νοσοκο-
μεῖον, ἦτο τοσοῦτον στενόχωρον, ὥστε καθίστατο,
ὡς ἐκ τούτου, ἀφιλόξενον. Ἀλλὰ ποῦ νὰ κτίσω-
σιν; Ἐλλείποντος τοῦ χώρου, ἠγόρασαν κινητὸν οἰ-
κίσκον, ὃν ἐκύλισαν εἰς γωνίαν τινὰ τῆς αὐλῆς,
ἀλλ' ἡ διὰ τοῦ μέσου τούτου προσγενομένη αὐ-
ξησις ἦτο μικροῦ λόγου ἀξία. Μόλις πρὸ ἐνὸς ἔ-
τους καταρτισθὲν, τὸ κατάστημα ἦτο ἀνεπαρκὲς
διὰ τε τὰς ἀρρώστους καὶ διὰ τὰς ἐνοίκους νοσο-
κόμους. Ἀλλὰ δὲν ἐδύνατο ἀρὰ γε νὰ εὐρω-
σιν, ὡς ἐπὶ τῶν λόφων τῆς Λυῶνος, γήπεδόν τι
κατάλληλον, διὰ νὰ οἰκοδομήσωσι νοσοκομεῖον
πραγματικὸν καὶ ὀριστικὸν διὰ τὰς ἀνιάτους καὶ
τὰς κυρίας τοῦ Γολγοθά; Τὸ γήπεδον ὑπῆρχεν
ἐν τῇ ὁδῷ Λουρμέλ, οὐ μακρὰν τῆς ὁδοῦ Λεον-
τίνης, ἐγγὺς δὲ τοῦ βουλευσαρίου τῆς Γρενέλλης
καὶ μιᾶς ἀγορᾶς, ἐξ ἧς εὐκόλως ἤθελον προμη-
θεύεσθαι τὰ ἀναγκαῖα. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἀποκτή-
σωσιν αὐτὸ καὶ πῶς νὰ οἰκοδομήσωσι; Πάν-
τοτε διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου ἀποτενόμεναι πρὸς
τὴν χριστιανικὴν τῶν Γάλλων φιλανθρωπίαν, ἥ-
τις οὐδέποτε ἀποποιεῖται. Αἱ γυναῖκες μετὰ ζή-
λου καὶ ἐζήτησαν καὶ ἔδωκαν. Μία ἐξ αὐτῶν
παρεχώρησε τοὺς ἀδάμαντας αὐτῆς οὓς εἶχε καὶ
πολλοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς, ἐπὶ μόνῳ τῷ ὄρω τῷ
νὰ μὴ γίνῃ γνωστὸν τὸ ὄνομά της.

Πολλὰ ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἀκούονται ἐν τῇ
κοινωνίᾳ λαμπροὺς φέρουσαι τίτλους καὶ κατοι-
κοῦσαι μέγαρα ἱστορικά, καταγόμεναι δὲ ἐκ
προγόνων συνεκστρατευσάντων μετὰ Πέτρου τοῦ
Ἐρημίτου, ἠλάττωσαν τὰς περὶ τὸν κόσμον αὐ-
τῶν δαπάνας, ἢ ἀπεφάσιον νὰ μὴ ἀνανεώσωσι
τὰς ἱπποσκευὰς τῶν ἀμαζῶν των, ἵνα βίψωσι
χιλιόδραχμά τινα εἰς τὸ βαλάντιον τῶν ἐρανι-
στῶν τοῦ Γολγοθά. Ἐντὸς τοῦ βαλάντιου τού-
του εὐρέθησαν ψέλλια καὶ δακτύλια πολύτιμα.
Γνωρίζω κυρίαν κομψήν, νεαράν καὶ εὐειδῆ, ἥτις
ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν χειμῶνας ἐφόρει, πρὸς

μεγίστην μου ἐκπλήξιν, μαλλίνας μόνον ἐσθῆτας.
Ἡ ἀπορία μου ἦδη ἐλύθη.

Ἀγορασθέντος δὲ γηπέδου 3,000 μέτρων ἐ-
κτάσεως, ἀνηγέρθη μετὰ περισκέψεως καὶ κατὰ
λόγον τῶν ἐνότων πόρων νοσοκομεῖον οὐ αἰ κυ-
ρίαὶ τοῦ Γολγοθά ἔλαβον κατοχὴν περὶ τὰ τέλη
τοῦ 1880. Ἡ κ. Λεσά, ἥτις διὰ τῆς δραστη-
ριότητος αὐτῆς τοσοῦτον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀ-
νέγερσιν τοῦ νέου καταστήματος, δὲν εἰσῆλθεν
εἰς αὐτὸ, δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπέθανεν
εἰς τὰ πρόθυρα αὐτοῦ, τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1879.
Ὡς ἡ κ. Γαρνιέ, οὕτω καὶ ἡ κ. Λεσά, οὐδόλως
ἐρείσθη ἑαυτῆς, ἀλλ' ἦττον ἐκείνης εὐτυχῆς, ἀ-
πῆλθε πρὶν ἰδῆ τὰς ἀρρώστους τῆς ἐγκατεστη-
μέναις ὅπως ἐπεθύμει. Τὸ σκῆπτρον—τὸ ὁποῖον
συνίσταται εἰς λαβίδα πρὸς ἐξαγωγήν μοτοῦ—
περιῆλθεν εἰς τὴν χεῖρα κ. Ἰουσσέ, ἥς τὸ ὄνομα
εἶναι γνωστὸν μετὰ τῶν ἐν Παρισίοις τυπογρά-
φων. Ἐὰν ἡ διοίκησις αὐτῆς στερεῖται ἐπιεικειᾶς
καὶ γλυκύτητος, ἔχει ἀπαιτητὴν τὴν ὄψιν.

Ἴδου μικρὰ χαμηλὴ θύρα οὐδέποτε τὴν ἡμέ-
ραν κλειομένη, ὡς νὰ ἐφοβοῦντο μήπως δὲν εἰ-
σέλθωσι μετ' ἀρκούσης ταχύτητος αἱ πάσχουσαι,
καὶ κῆπος ἔχων λιθόκτιστον περίβολον, ἀλλὰ μὴ
εὐμοιρῶν εἰσέτι σκιᾶς. Τὰ δένδρα, τὰ ὅποια θὰ
βλαστήσωσιν, ἀναπληροῦνται πρὸς τὸ παρὸν διὰ
στεγάσματος, ὑπὸ τὸ ὅποῖον αἱ ἀνιάται δύνανται
νὰ καθήσωσι καὶ νὰ περιβληθῶσιν ὑπὸ ἀέρος,
προφυλαττόμεναι ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀνέμου.
Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου κεῖται τὸ νοσοκομεῖον,
μέγα κτίριον, ἐκτισμένον ἐξ ὑλικῶν ἀπλῶν καὶ
στερεῶν, μετὰ μεγάλων παραθύρων, ὡς ἀρμό-
ζει εἰς τὰ τῶν νοσοῦντων ἐνδαιτήματα. Ἡ θέ-
σις τοῦ καταστήματος εἶναι καλὴ. Ἀναδύνον-
τες ἐπὶ τῆς στέγης ἠθέλομεν ἰδεῖ τὰς κλιτύας
τοῦ Πασσύ, τὸ δάσος τῆς Βουλώνης καὶ τὸν Βαλε-
ριανὸν λόφον. Ἐμπροσθεν τοῦ νοσοκομεῖου ἴσταται,
ὡς ἡ σκοπία φρουροῦ προφυλακῆς ἐπικυβερτήσεως
τὴν ἐν τῇ μάχῃ θέσιν του, ὁ κινητὸς οἰκίσκος,
τὸ παράρτημα ἐκεῖνο τοῦ πρώτου καταστήματος,
ἀναμνηστικὸν τὸ παλαιὸν σχολεῖον, ἐν ᾧ τὸ
πρῶτον ἐστρατοπέδευσαν αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθά.
Εἶναι δὲ εἰς καλὴν κατάστασιν, οὐδεμίαν ὑπο-
στάς βλάβην κατὰ τὴν μετακόμισιν. Τὴν σή-
μερον, περιέχει τὸ γραφεῖον τῆς ἡγουμένης καὶ
τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς. Ἀπὸ τοῦ τοίχου
κρέμανται καλὰ προσωπογραφίαι τῆς κ. Λεσά
καὶ τῆς κ. Ἰουσσέ, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὴν
εἰκόνα τοῦ Τιτιανοῦ, ἡ Ἁγία Μονίκη καὶ ὁ Ἄγ-
γιος Αὐγουστίνος τοῦ Ἀρύ Σέφφερ, ἡ ἐν Αἰγύ-
πτῳ ἀνάπαυσις καὶ ὁ ἀργυρὸς σταυρὸς τῶν κυ-
ριῶν τοῦ Γολγοθά, ὅστις μόνος διακρίνει αὐτὰς
ὅταν ἐκτελῶσιν ὑπηρεσίαν. Ἡ οἰκία εἶναι καλῶς
διεξημένη, εὐάερος καὶ φωτεινὴ καὶ καθ' ὅλα
ἀρμόζουσα εἰς τὸν προορισμὸν της. Αἱ πάροδοι
τῆς ὑπηρεσίας εἶναι εὐρύχωροι καὶ δι' αὐτῶν

κυκλοφοροῦσι χωρὶς νὰ ταραττώσῃ τὴν ἡσυχίαν
τῶν ἀρρώστων. Ὑπάρχει δὲ καὶ χημικὸν ἐργα-
στήριον μετὰ μεγάλου χωνευτηρίου διὰ τὰς φαρ-
μακευτικὰς σκευαίς, πρὸς δὲ καὶ νιπτῆρες,
ὧν αἱ νοσοκόμοι ἔχουσιν ἀπαραίτητον ἀνάγκην.
Πλησίον αὐτῶν κεῖται τὸ φαρμακεῖον, ὅπου βλέ-
πω σκευοθήκην ἐκ λευκοῦ ξύλου μετὰ συρταρίων,
ἐπὶ ἐκάστου δὲ τούτων ἐν ὄνομα. Αἱ κυρίαὶ φυ-
λάττουσιν ἐκεῖ τὸ νοσοκομικὸν περίζωμα, ἀνα-
γινώσκω δὲ ὀνόματα, ὧν τὰ πλεῖστα εἶναι ἀξία
νὰ ἀνηκηρυχθῶσιν ὑπὸ πολεμικοῦ κήρυκος. Ἀπέ-
ναντι ἐκτείνεται τὸ ὑπνωτήριο, ἐν ᾧ εἴκοσι κλί-
ναι περιβεβλημέναι βυμβάκινα παραπετάσματα
δέχονται τὰς ἀνιάτους. Ἐν ἡ δὲ ἰδιαίτερα δω-
μάτι, εἶναι προωρισμένα διὰ τὰ ἀρρώστα παι-
δία τὰ ἐν τῇ συνοικίᾳ περισυναχθέντα. Εἰς τὸ
αὐτὸ ἐπίπεδον τοῦ ὑπνωτηρίου εὐρηται ἡ ἐκ-
κλησία ψυχρὰ καὶ γυμνὴ, ὡς ὅλα τὰ νεοδημη-
οικοδομήματα· τοὺς τοίχους αὐτῆς κοσμοῦσιν εἰ-
κόνας παριστώσας τὴν πρὸς τὸ Γολγοθά πορείαν
καὶ τὴν σταχύρωσιν τοῦ Χριστοῦ. Κλίμαξ μετὰ
προκλινοῦς ἐπίπεδου ὁμαλοῦ, ἔχοντας σιδηρὰς
ράβδους, ἐφ' ὧν δύναται νὰ κατέλθῃ φέρετρον,
ἔχει εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον, ἐν ᾧ κατατίθεν-
ται αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες αἱ ἀπαλλαγεῖσαι τέ-
λος τῶν βασάνων των. Ἐκεῖ μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς
δημοσίοις νοσοκομείοις εὐλαβοῦνται τῶν πτω-
μάτων, ταῦτα δὲν ἐκτείνονται ἐπὶ λιθίνων πλα-
κῶν ἢ ἐπὶ δρυϊνῶν σανίδων, ἀλλὰ τίθενται ἐπὶ
κλίνης ἐστρωμένης ὅπου μένουσιν ἐκτεθειμένα ἐν
μέσῳ προσευχῶν, ἕως οὐ κλεισθῇ ἐπ' αὐτῶν τὸ
κάλυμμα τοῦ φερέτρου.

(Ἐπταὶ συνέχεια.)

ΒΑΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΕΟΥ

— 101 —

ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῃ

Ἐκ τῶν ἐκθέσεων τοῦ ἐν Οὐασινγκτῶνι δη-
μοσίου Γραφείου τῶν διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας
(Patent Bureau) συναγεται ὅτι κατὰ τὴν τε-
λευταίαν εἰκοσθετίαν ἀπενεμήθησαν ὑπ' αὐτοῦ
ἀνὰ εἰκοσακισχίλια περίπου τοιαῦτα διπλώματα
καθ' ἕκαστον ἔτος. Πάντα τὰ μεγάλα μηχανικὰ
ἐργαστάσια ἀναλαμβάνουσι νὰ ἐφαρμόζωσι πρα-
κτικῶς ἐπινοήσεις, δι' ἃς ἐχορηγήθησαν διπλώ-
ματα εὐρεσιτεχνίας, ἐν δὲ ταῖς μεγάλαις πό-
λεσι τοῦ ἡμετέρου κράτους (Ἡνωμένων πολιτειῶν
τῆς Βορείου Ἀμερικῆς) ὑπάρχουσι καὶ ἰδία ἐρ-
γοστάσια, τοῦτο μόνον τὸ ἔργον ἔχοντα, νὰ κα-
τασκευάζωσι κατὰ παραγγελίαν μηχανήματα
διαφόρων ἐφευρετῶν.

Ἐν Οὐασινγκτῶνι μάλιστα ἔχομεν ἐν τῷ Γραφείῳ
τῶν διπλωμάτων ἴδιον τμήμα, τὸ ἠλεκτρικὸν

(Electricity Division), διότι νῦν ἡ ἐφαρμογή τῆς θαυμασίας ταύτης δυνάμεως εἰς τὰς τέχνας καὶ ἡ χρησιμοποίησις ταύτης εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου ἀπασχολεῖ πλείστους ἐφευρέτας· οὕτω κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος 1885 ὑπεβλήθησαν διςχιλίαι αἰτήσεις περὶ ἀπονομῆς διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας ἠλεκτρικῶν μηχανημάτων καὶ τὰ δύο τρίτα τούτων ἐνεκρίθησαν. Δύο δὲ τινὰ κυρίως συνετέλεσαν εἰς τὸν καταπληκτικὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν τοιούτων ἐπινοήσεων: ἡ ἐφεύρεσις τοῦ τηλεφώνου καὶ ἡ τελειοποίησις τῶν μαγνητοηλεκτρικῶν μηχανῶν. Αἱ πλείσται τῶν αἰτήσεων ἀναφέρονται εἰς βελτιώσεις μερῶν γινωστῶν ἤδη μηχανημάτων καὶ συσκευῶν ἢ εἰς ἐπινοήσεις ἀσημάντων ὅπως πραγμάτων, εἰς ἃ οὐδὲν τις προσέχει.

Οὕτως αἱ ὁδοὶ τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ τοῦ Βρούκλιν βριθοῦσι γυρολόγων πωλοῦντων ψιλικά, τὰ ὅποια οὐδαμῶς κινοῦσι τὴν περιέργειαν τῶν διαβατῶν, ἢ μᾶλλον τὰ ὅποια φαίνονται εἰς τοὺς βλέποντας ἀπλούστατα· πᾶς νομίζει ὅτι ἐδύνατο εὐκόλως νὰ τὰ ἐπινοήσῃ καὶ νὰ τὰ κατασκευάσῃ, καὶ ὅμως οἱ ἐφευρέται ἀπέκτησαν κολοσσιαίας περιουσίας διὰ τούτων, ὄντων πηγῆς ἀκενώτου κέρδους.

Οὕτω ἀγαπητὸν τῶν παιδιῶν ἄθυρμα κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας εἶναι ἡ λεγομένη ὑπόστροφος σφαῖρα (return—ball), σφαῖρα καινοτάτη ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως ἔχουσα ἐλαστικὸν σειρίδιον, ὅπερ κρατῶν ὁ παῖς ῥίπτει τὴν σφαῖραν, ὑποστρέφουσαν παράυτα εἰς τὴν χεῖρά του. Καθ' ἄπασαν τὴν Ἀμερικὴν παῖδες καὶ κοράσια ἀρέσκονται τὰ μέγιστα εἰς τὸ παίγειν τοῦτο, οὐδ' ἐφευρέτης εἰσπράττει κατ' ἔτος κέρδος καθαρὸν ἴσον πρὸς τοὺς τόκους κεφαλαίου ἡμίσεος ἐκατομμυρίου δολλαρίων. Ἡ ἀπλουστάτη ἐπινοία τῆς κατασκευῆς ταινιῶν ἐπιχειρησμένων εἰς τὸ ἄκρον δι' ἄραβικοῦ κόμμεως πρὸς περιτύλιξιν ἐφημερίδων ἐπλούτισε τὸν ἐφευρέτην. Εὐφυῆς δὲ τις οἰκογενειάρχης, ὅστις ἴσως ἀπέκαμε νὰ πληρώνῃ συχνούς λογαριασμούς ὑποδηματοποιῶν, κατεσκεύασε τὰς προνομιούχους ἀκίδας ὑποδημάτων (patent shoe-tip), τουτέστι τὰ μικρὰ ἐκείνα ἐκ χαλκοῦ ἢ ἄλλου μετάλλου ἐλάσματα, τὰ ἐπιτιθέμενα εἰς τὴν ἄκρον τῶν παιδικῶν ὑποδημάτων, διότι ἡ πείρα διδάσκει ὅτι τὸ πρὸς τοὺς δακτύλους δέρμα τούτων τρίβεται ταχύτερον διὰ τῶν ἀκιδωτῶν ὑποδημάτων οὐ μόνον κατάρθωσε νὰ δαπανᾷ ἐκ τοῦ ἰδίου βαλαντίου ὀλιγώτερα πρὸς ὑπόδησιν τῶν τέκνων του, οὐ μόνον ἐφειλύσατο τὰς εὐλογίας πάντων τῶν γονέων, ἀλλὰ καὶ ἐξησφάλισε καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τοῦ προνομίου εἰσόδημα ἴσον πρὸς τοὺς τόκους δύο ἐκατομμυρίων δολλαρίων.

Οὐχ ἦττον ἐπικερδῆ τῶν ἀκιδωτῶν ὑποδημάτων ἀπεδείχθησαν τὰ Πλιμπτόνια τροχήλατα

πέδιλα (Plimpton roller-skate), ἅπερ πάγκοινα κατέστησαν ἀπανταχοῦ γῆς, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς χώραις τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ὅπου διὰ τὸ θερμὸν τοῦ κλίματος δὲν ὑπάρχουσι πάγοι καὶ στεροῦνται ἐπομένως οἱ κάτοικοι τῆς ἐκ τῶν παγοδρομιῶν διασκεδάσεως.

Μεταλλευτῆς δὲ τις ἐν Νεβάδα, ὅπως προφυλάξῃ τὰ θυλακία του, ἄτινα ἐφθειρόντο πληρούμενα συνεχῶς διὰ μεταλλευμάτων, ἐπενόησε τὰ μετάλλινὰ προσράμματα. Διὰ τούτων καθίστανται μὲν ἀκομμιότερα τὰ ἐνδύματα καὶ μάλιστα αἱ περισκελίδες, ἀλλὰ τὰ θυλακία γίνονται στερεώτατα καὶ ἄρρηκτα, ὅθεν πάντες οἱ μεταλλευταὶ ἀπεδέχθησαν εὐγνωμόνως τὸν χρησίμον συρμόν. Ἀπὸ τῶν ἀσεβῶν τυμβωρύχων, οἵτινες ἀνασκάπτουσι τάφους, ὅπως συλήσωσι τὰ ἐνδύματα τῶν νεκρῶν ἢ κλέψωσι πτώματα διὰ νὰ τὰ πωλήσωσιν εἰς ἱατροὺς καὶ ἀνατομικὰ ἐργαστήρια, προφυλάσσει ἡ φερετρονάκη, ἡ φονεύουσα τοὺς ἱεροσύλους, ἢ ἂν μὴ κατορθωθῇ τοῦτο ἐξεγείρουσα διὰ τοῦ μεγάλου κρότου τοὺς παρικοῦντας. Ὁρελιμωτάτη τῆς οἰκοδεσποίναις εἶναι ἡ ἐφεύρεσις δύο νέων κυριῶν, αἵτινες ἐτελειοποίησαν τὸ σιδηρώτρον εἰς τρόπον ὥστε αἱ σιδηρώρουσαι δὲν φοβοῦνται πλέον νὰ καύσωσι τὰ ἐνδύματα. Ἡ δ' ἐπισημοτάτη ἐν Ἀμερικῇ ῥάπτρια κυρία Δεμορέτ ἐπενόησε τὸν ἀνασύρτην (dress-elevator), δι' οὗ αἱ ἐπισεισχυμέναι ἐσθῆτες τοῦ χοροῦ μεταβάλλονται ἐν ἄκαρῃ εἰς ἐσθῆτας περιπάτου.

Οὐχί σπανίως ὅμως δαπανῶνται χρήματα πολλὰ εἰς κενὰ καὶ ἀσκόπους ἐφευρέσεις. Οὕτω πρὸ μικροῦ κεφαλαίου τινες τῆς Νέας Ὑόρκης μετὰ μεγάλης μυστικότητος ἐδοκίμαζον μίαν ἐφεύρεσιν ἐν τινι χαρτοποιίῳ ἐν τῇ μεσογειῳ. Μετὰ πολλὰ πειράματα ἐπέστησαν, ὅτι ἐκ φύλλων καπνοῦ εἶναι δυνατόν νὰ παραχθῇ μάζα πρὸς κατασκευὴν σιγαροχάρτου. Ἄλλ' ἀπεδείχθη προσέτι ὅτι ὁ τοιοῦτος χάρτης δὲν διετῆρει, ὡς ὑπελόγιζον, τὸ ἄρωμα τοῦ καπνοῦ, καὶ τὸ μόνον ἀποτέλεσμα τῶν πειραμάτων ἦτο ἡ δηλητηρίασις τῶν ἰχθύων, τῶν εὑρισκομένων ἐν τῷ βυακίῳ εἰς ὃ ἐχύνοντο τὰ ἀποσταλάγματα τοῦ χαρτοποιείου.

Δὲν λείπουσι δὲ καὶ αἱ μωραὶ ἐφευρέσεις, καὶ πολλάκις τὸ ἐν Οὐασινγκτὼν γραφεῖον χορηγεῖ διπλώματα εὐρεσιτεχνίας εἰς κωμικοὺς ἐφευρέτας. Ἴσως αἱ Ἀμερικανίδες οἰκοδέσποιναὶ ἀγνοοῦσιν, ὅτι ὁσάκις κεντῶσι διὰ βελόνης τὸ ἐν ἀνθρακίῳ ψηφόμενον φόν, ὅπως μὴ διαρραγῇ, σφετερίζονται τὰ δικαιώματα ἐνὸς συμπολίτου των. Διότι εὐρέθη Ἀμερικανὸς ζητήσας διὰ τὴν ἐπινοήσιν ταύτην προνόμιον, χορηγηθὲν αὐτῷ ἀγνωστον ὅμως τινὶ τρόπῳ θὰ δυνήθῃ νὰ εἰσπράξῃ τὰ ποσοστά, ἄτινα δικαιῶται νὰ λάβῃ.

Ἀγαθὸς τις φίλος τῶν ζώων, θλιβόμενος διότι

οἱ ἐκ τῶν τεχνητῶς ἐκκολαπτομένων ψῶν γεννώμενοι νεοσσοὶ στεροῦνται τῆς ἀπολαύσεως τοῦ νὰ ἀκούωσι τὰ τρυφερὰ κακκαρίσματα τῆς κλώσεως, ἐπενόησε μηχανήμα παράγον ὁμοίους ἤχους. Ἄλλος δὲ τις εὔρε τρόπον, δι' οὗ ἐμποδίζονται αἱ ὄρνιθες νὰ σκαλεύωσιν ἐν τοῖς κήποις. Πρωτοφανὴς ὅμως εἶνε ἡ ἐπινοία τοῦ ἐφευρόντος τὸ παραπειστικὸν τῶν ὄρνιθων μηχανήμα (hen-persuader), ἢτοι φωλεὰν ἔχουσαν ἐν τῷ πυθμῆνι καταπακτὴν, ἀνοιγομένην ὁσάκις ἡ ὄρνις γεννᾷ ἐπ' αὐτῆς ψόν, καὶ ῥίπτουσαν τοῦτο ἐξω τῆς φωλεᾶς εἰς μαλακὸν δοχεῖον. Ἡ ὄρνις κυττάζει νὰ ἴδῃ τὸ αὐγόν, τὸ ὅποιον ἔκαμε, δὲν βλέπει τίποτε, καὶ νομίζουσα ὅτι τὸ ἔχει ἀκόμη ἐν τῇ γαστρῇ, γεννᾷ ἄλλο καὶ πάλιν ἄλλο μέχρις ὅτου ἐξαντληθῇ. Αὐτὸν τοῦλάχιστον τὸν συλλογισμὸν κάμνει ὁ ἐφευρέτης τοῦ μηχανήματος.

Ἄλλαι γελοῖαι ἐφευρέσεις εἶναι: τὸ ἄγκιστρον τῶν ταινιῶν, ὅπερ διὰ νὰ θεραπευθῶσι πρέπει νὰ καταπίωσιν οἱ ἐκ ταινίας πάσχοντες, ἀφ' οὗ ἐνθίσωσιν εἰς αὐτὸ δέλεαρ, πρὸς ἀλίειαν τῆς ταινίας. Ἡ τοποθέτησις μεγάλων λεβήτων παρὰ τὰς ὄχθας διωρύχων καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν μετοχέτευσις ἀτμοῦ διὰ σωλήνων τιθεμένων εἰς τὸν πυθμῆνα τούτων, ὅπως μὴ πήγνυται τὸ ὑδρῶν ἢ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ βρογχαλιτοῦ συσκευῆ, συνισταμένη εἰς καμπύλην σαλιγγα, ἧς τὸ μὲν ἐν τῶν στομιῶν προσαρμύζεται εἰς τοὺς ῥώθωνας τὸ δ' ἕτερον εἰς τὸ οὖς, ὅπως ἀφυπνίζεται παραχρῆμα ὁ βέγγων, ἀμα ἀρχίσῃ τὸ βρογχαλιτόν. Τὸ βαρίδιον, ὅπερ προσδένεται εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς ἀμελγουσάν, σοβοῦσα τὰς μυίας διὰ κινήσεων τῆς οὐρᾶς.

Πάντων ὅμως πολυπληθέστατά εἰσι τὰ διπλώματα εὐρεσιτεχνίας εἰς ἐφευρέτας ἱατρικῶν σκευασίων. Τὰ ποικίλα προνομιούχα φάρμακα εἶναι ἴσως ἀβλαβέστερα τῶν ἱατρῶν, οἵτινες μετὰ διετεῖς ἀτάκτους σπουδὰς ἀπολύονται ἐν Ἀμερικῇ κατὰ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, μὴ ὑπάρχοντός τινος σπουδαίου περιορισμοῦ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος. Τὰ φάρμακα ταῦτα γίνονται τοῖς πᾶσι γνωστὰ δι' ἀκαταπαύστων ἀγγελιῶν, δι' ἃς δαπανῶνται ἑκατομμύρια δολλαρίων κατ' ἔτος. Αἱ τοιαῦται ἀγγελίαι δημοσιεύονται ἐν ἐφημερίσιν, ἐπικαλλῶνται ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν, ἐπὶ πεζοδρομιῶν, ἐπὶ λίθων, καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ξύλων καὶ τῶν πλίνθων, τῶν σεσωρευμένων πρὸ τῶν κτιζομένων οἰκιῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ αἱ Ἀμερικανίδες δύνανται ἀρόβως νὰ φορῶσι στενώτατα ὑποδήματα, διότι τοὺς τύλους τῶν ποδῶν ῥιζηθὸν θεραπεύουσι διςχιλία προνομιούχα φάρμακα· ἂν δ' ἔχωσιν ἀσθενῆ τὸν στόμαγον, ἔχουσιν ἄμα καὶ πρόχειρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντιδότου ἐκ τῶν 106 προνομιούχων στο-

μαχικῶν ποτῶν, τὰ ὅποια κατασκευάζει ἐν μόνον μέγα πνευματοπωλεῖον τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἐν ταῖς μικροτέραις πόλεσι καὶ ἐν τοῖς χωρίοις οἱ εὐρεσιτέχναι πωλοῦσιν οἱ ἴδιοι τὰ προνομιούχα τῶν φάρμακα. Τὸ ἀμάξιον ἐκάστου αὐτῶν πληροῦται κατὰ τὸ ἤμισυ μὲν ἐξ ἀγγελιῶν καὶ ἐγκυκλιῶν, κατὰ τὸ ἤμισυ δὲ ἐκ τῶν πωλουμένων φαρμάκων. Ἐνώπιον πλήθους περιέργων καὶ εὐγνωμόνων κεχνηαῖων προχέει ὁ ἀγύρτης ἀκατάσχετα τὰ βεύματα τῆς εὐγλωττίας του. Οἱ πάσχοντες τοὺς ὀδόντας, τὰ ὅσα, οἱ νοσοῦντες οἰανδήποτε τῶν πολυαριθμῶν νόσων, ἃς θεραπεύουσι τὰ φάρμακά του, ἃς προσέλθωσι καὶ ἃς δοκιμάσωσιν. Ἄν παρουσιασθῇ τις πάσχω, στρέφονται πάντων τὰ βλέμματα πρὸς αὐτόν, καὶ πάντες μετ' ἀγωνίας ἀναμένουσι τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου. Καὶ τὸ ὑποκείμενον τοιαύτης περιεργίας, τεθορυβημένον, ζαλισμένον, νομίζει ὅτι ἠσθάνθη ἀνακούφισιν, ἢ προσποιεῖται ὅτι ἐθεραπεύθη, ἂν ἐκ συμπαγνίας μετὰ τοῦ ἀγύρτου ἐπαρουσιάσθη. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι ἡ πειστικωτάτη πασῶν πάντες δὲ μετ' ἀπεριγράπτου προθυμίας σπεύδουσι νὰ ἀγοράσωσι τὸ προνομιούχον φάρμακον.

Ἐν ταῖς ἐγκυκλίαις, ἃς ἐκ τῆς ἀμάξης διανέμει ὁ ἀγύρτης, ἀναφέρεται, ὅτι ἡ θαυμασία πανάκεια πωλεῖται παρ' ἅπασιν τοῖς μεγάλοις φαρμακοπωλείοις τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὁ εὐρέτης φαρμάκου οἰουδήποτε εἶναι βέβαιος, ὅτι θὰ εὕρῃ ἕνα ἐπιχειρηματίαν, εἰς ὃν νὰ παραχωρήσῃ τὴν ἀποκλειστικὴν τούτου πώλησιν. Λαμβάνων δὲ παρὰ τοῦ ἐπιχειρηματίου ποσὸν πολλὰκις οὐχὶ εὐκαταφρόνητον, ἐξακολουθεῖ οὐδὲν ἦττον τὸ ἐμπόριόν του, πωλῶν τὸ φάρμακον ὑπὸ ἄλλο ὄνομα, πομπῶδες πάντοτε. Οἱ τοιοῦτοι ἀγύρται ἐν ταῖς Νοτίαις χώραις ἔχουσι πάντοτε μετ' ἑαυτῶν καὶ ἕνα ἐγγαστρίμυθον καὶ ἐν θέατρον ἀμερικανικοῦ καραγκιόζη. (Punch and Judy).

[MAX LORTZING]

ΤΟ ΦΙΛΟΖΩΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ἐν Κύπρῳ.

Ἐν τῶν πρώτων μελημάτων τῶν Ἀγγλων, ἐγκαθισταμένων ἐν χώρῃ τινί, εἶναι ἡ διὰ συστάσεως ἐταιρίας προστασία τῶν ζώων. Οὐ μόνον δὲ ἀνὰ τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν καὶ τὰς ἀγγλικὰς ἀποικίας ἀλλὰ καὶ ἐν ἀπωτάταις χώραις τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς Ἀγγλοὶ ἱεραπόστολοι ἔχουσιν ἰδρυμένα προστατευτικὰ τῶν ζώων σωματεῖα.

Τὴν φιλόζων ταύτην μέριμναν ἐπεδείξαντο πρὸ τινος καὶ ἐν Κύπρῳ οἱ Ἀγγλοὶ εἰσαγαγόντες εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον τῆς νήσου νομοσχέδιον περὶ προστασίας τῶν ζώων, ὅπερ ὁ-

μως ἀπερρίφθη καὶ διὰ τὸ πρόωρον αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ καθ' ὑπερβολὴν αὐστηρόν.

«Ὁ νομοθέτης ἐν τῷ ὄρισμῳ τῷ προτασσόμενῳ ὡς πρῶτον ἄρθρον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, εἶπεν ἀγορεύων κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἰς τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων τῆς νήσου, συμπεριέλαβε πάντα τὰ φορτηγὰ ζῶα, πρὸς δὲ κατοικίδια ζῶα καὶ πτηνά... Πρὸκειται λοιπὸν νὰ νομοθετήσωμεν μέτρα παρακωλύοντα τὰς ἐπὶ ζῶων καὶ πτηνῶν διαπραττομένας δῆθεν σκληρότητας, καὶ εἰς τοιαῦτα μέτρα προτείνεται ἀμέσως ἡ ἐπιβολὴ προστίμων ἢ φυλακίσεως, ἣν θὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν διαπραττόντα δικαστικὴ ἀπόφασις παρὰ τοῦ πταισματοδικείου...»

«... Θέλοντες νὰ παρακωλύσωμεν σκληρότητας, τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν ἂν διαπραττώνται, θὰ παρακωλύσωμεν διὰ τοῦ νόμου τούτου τὴν ἐλευθερὰν ἐνέργειαν καὶ μεταχειρίσιν τοῦ ἀλόγου ὄντος ὑπὸ λογικοῦ, ἧτοι θὰ καταστήσωμεν τὸν ἄνθρωπον ὑπόδουλον τοῦ ζώου, διότι ἐκτός τῆς σκληρότητος ἀπχορευέεται συνάμα καὶ ἡ ἀπρεπὴς μεταχείρισις, ἧτοι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ συμπεριφερθῇ ἀπρεπῶς πρὸς οἰονδήποτε ζῶον ἢ πτηνόν... Ἐάν τις σκύλλος ὀρμήσῃ ἐπὶ ἀνθρώπου τινὸς θέλω νὰ τὸν ξεσχίσῃ, ἐάν ἀφηνιασμένος ἵππος ἢ ὄνος ἐπιπίσῃ ἐπὶ ἀνθρώπου, νὰ μὴ δύναται νὰ προστατεύσῃ ἑαυτὸν διὰ τῆς ράβδου του...»

«Ὁ δυστυχὴς ἀγρότης ὁ ἀροτριῶν τὴν γῆν ὁ διὰ τοσοῦτων μόχθων ἀναβιάζων τοὺς βόας του εἰς τὰς κορυφὰς τῶν λόφων καὶ βουνῶν ὅπως ἀροτριώσῃ τὴν ἀμπελὸν του, δὲν θὰ δύναται νὰ βιάξῃ τὰ ζεύγη του, φόβῳ μὴ καταμηνυθῇ ὡς ὑπερμέτρως βιάζων αὐτά. Ὁ ἀμαξηλάτης, ὅστις διανύει διὰ τῆς ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἵππων συρομένης ἀμάξης τὸν μεταξὺ Λάρνακος καὶ Λευκωσίας δρόμον ἐντὸς τεσσάρων ἢ πέντε ὥρων, θ' ἀναγκασθῇ νὰ βαδιῇ βῆμα πρὸς βῆμα φόβῳ μὴ φωραθῇ ὡς ὑπερμέτρως βιάζων τοὺς ἵππους τῆς ἀμάξης του...»

Ἐπάγεται δ' ὁ ρήτωρ ὅτι ὁ ἀληθῶς ἐπιθυμῶν νὰ προστατεύσῃ τὰ ζῶα, μεριμνᾷ πρῶτον περὶ τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ δὲν θεσπίζει νόμον, καθ' ὃν πᾶς θὰ δύναται νὰ καταμηνύῃ δικαίως ἢ ἀδικίως τὸν τυχόντα, νόμον ὅστις ἢ θὰ καταντήσῃ φορολογικὸς ἢ θὰ περιέλθῃ εἰς ἀχρησίαν.

Καὶ ἄλλα τῶν αἰρετῶν μελῶν τοῦ νομοθετικοῦ συμβουλίου κατεπολέμησαν τοῦ νομοσχεδίου ὡς πρῶτον ἐν σχέσει πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς χώρας καὶ λίαν καταθλιπτικοῦ.

Δὲν ἐννοοῦμεν τὸ παράπαν νὰ ψέξωμεν τὴν φιλόζων ταύτην μερίμναν, ἧτις εἶναι τρανὸν δέιγμα τῆς ἡμερώσεως τῶν ἡθῶν ἐν τινι χώρᾳ, καὶ ὑπὲρ ἧς, ἄλλως, θερμῶς συνηγορήσαμεν ἄλλοτε, εὐχὴν ἐκφράσαντες ἕνα καὶ παρ' ἡμῖν ἰ-

δρυθῆ προστατευτικὴ τῆς τῶν ζῶων ἑταιρία· ἀλλὰ τὸ αὐστηρὸν τοῦτο νομοσχέδιον, ὅπερ ἐπιβάλλει τηλικαύτας ποινὰς εἰς τοὺς παραβάτας ἀναμιμνήσκαι ἡμῖν γελοιογραφίαν τινὰ παριστώσαν μέλος φιλόζων ἑταιρίας σφοδρῶς λακτίζον ἐν ὀνόματι τῆς εὐσπλαγγίης κινήσῳν, διότι ἐπιυροβόλει κατὰ πτηνοῦ ἢ τοιαύτη ὑπὲρ τῶν ἀλόγων ζῶων μερίμνα εἶνε ὑπερβολικὴ εἰ μὴ τι ἄλλο ἐφ' ὅσον ἐκδηλοῦται οὕτω σκληρῶς πρὸς τὰ λογικὰ ζῶα. Ἦττον δὲ παντὸς ἄλλου τοιοῦτου νόμου εἰσηγηταὶ ἤρμοξε νὰ γίνωσιν ἐν Κύπρῳ οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες καταθλίβουσι τοὺς κατοίκους, βαρῦ καὶ δυσφόρητον καθιστῶντες καὶ ὅ,τι ὠφέλιμον εἰσάχουσι εἰς τὴν νήσον.

«Ἀς χαλαρώσουσι πρῶτον τὰ δεσμὰ τῶν Κυπρίων—ἀφ' οὗ ἐπιμένουσι κατέχοντες ἑλληνίδα νήσον— ἄς ἡμερώσουσι τὰ ἡθῆ τοῦ λαοῦ, ἄς νομοθετήσωσι τὰ ἀληθῶς ἐπωφελεῖ εἰς τὴν χώραν μέτρα ἀπὸ τῶν θεμελιῶν ἀρχόμενοι καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς στέγης, καὶ τότε ἄς μεριμνήσωσιν ὑπὲρ τῶν ζῶων. Ἄς δειχθῶσι φιλόζωοι, ἀφ' οὗ γίνωσι πρῶτον φιλόανθρωποι.

K*

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΕΙΟΝ

(ἐλευθέρᾳ παράφρασις).

Στεφάνι ἀπὸ τριαντάφυλλα κί' ἀπὸ κισσὸ πλεγμένο,
— τῶνα τοῦ Βάχου λούλουδο, τοῦ Ἐρωτα τὸ ἄλλο—
ἀπάνω 'στὸ κεφάλι μου πῶς ἤθελα νὰ βάλω
καὶ τὸ ποτήρι νὰ στραγγῶ κρησάκι γεμισμένο.
Τριαντάφυλλο 'περήφανο τῆς ἀνοιξὸς καμάρι,
τριαντάφυλλο 'πού 'ς τοὺς Θεοὺς εἶσαι περίσσιμα χάρι,
τριαντάφυλλο μουρδιαστό, ποῦ τὰ χρυσᾶ μαλλιά του
ὁ καρδιοκλέφτης Ἐρωτας μὲ σένα στεφανώνει
ὅταν χερσὴν μ' ὀμμορρῆσι Νεράιδες 'στὸ ἄλαν,
στεφάνωσε καὶ μένανε κ' εὐθὺς στὴν ὀμμορρῆά του
θὰ τραγοῦθῃσιν χοροπὸ τραγοῦδι, θὰ μεθύσω,
μὲ τὴν ξανθὴ ἀγάπῃ μου τραλλὸ χορὸ θὰ στήσω.

ΟΙΝΟΜΑΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς τηλεφωνικῆς βιομηχανίας εἶναι ἀναντιρρήτως πρωτοφανὴς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐρευνήσεων. Κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ 1877 αἱ τηλεφωνικὰ συσκευαί, αἱ ἐν χρήσει ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ἦσαν ἐν ὄλῳ 780, κατὰ μῆνα δὲ Φεβρουάριον τοῦ 1885 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνῆλθεν εἰς 325 574. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κεντρικῶν γραφείων ἠξήθη ἀπὸ 100 ἐν ἔτει 1880 εἰς 782 ἐν ἔτει 1885. Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ὑπῆρχον ἐν ἐνεργείᾳ 137,223 μίλλια τηλεφωνικῶν συρμάτων καὶ 5186 ἄνθρωποι εἰργάζοντο ἐν ταῖς κεντρικαῖς γραφεῖσι. Διπλώματα δ' εὐρεσιτεχνίας τηλεφωνικῶν μηχανῶν καὶ βελτιώσεων τῶν μερῶν αὐτῶν ἀπενεμήθησαν 1521 κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν.

~~~~~